

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

KROATISCHES
KATHOLISCHES
JUGENDTREFFEN

19. kroatisches
Folklorefestiva



1. hrvatski
dječji folklorni
festival



Naslovnica:
Detalj s dječje folklorijade;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout & Bildbearbeitung:
Ljubica Markovica-Baban

Pretplate i narudžbe/Bestellungen:
Ana Drežnjak

Tisk/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplate s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: e 16,-
za ostale europske zemlje: e 22,-
za prekomorske zemlje: e 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr.129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Zadnja stranica:
snimio: A. Polegubić

19. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

HEUSENSTAMM: PRVI HRVATSKI DJEČJI FOLKLORNI FESTIVAL – 24. 4. 2010.



HKZ Esslingen/Nürtingen: „Dodi dragi, da si mi u dvoru“ – pjesme i plesovi Bosanske posavine (okolica Orašja)



HKZ Solingen: Pjesme i plesovi Posavine



HKM Wiesbaden: Splet slavonskih kola za djecu



HKZ Ludwigsburg: Slavonski dječji pokladni svatovi



HKM Frankfurt: „Sve ptice zapjevale“ – pjesme i plesovi Hrvatskog zagorja

● HEUSENSTAMM:



Prvi Hrvatski
dječji folklori
festival

str. 8

● INTERVJU: o. Marko Stipetić



Ruska raznoli-
kost s pozitivnim
i negativnim
stranama

str. 6

● OBLJETNICE:



Četrdeset
godina misije
(zajednice)
Sindelfingen

str. 10

KRŠĆANI U SUVREMENOM SVIJETU:

Patnja i ostvarenje ljudskog života

Ondje gdje nevjera otkriva Božju ne-
moć, vjera raspoznaće prisutnost Božje
svemoći.

12

**PASTORALNI POHOD PAPE
BENEDIKTA XVI. MALTI**

Oblak iznad Pape

Papa je primio neke od žrtava svećeni-
čkog zlostavljanja na Malti. Objećao je
da će Crkva učiniti sve kako bi počini-
telji zlodjela završili pred civilnim sudu-
vima i platili za svoja nedjela.

4

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT:

Bog i Crkva u outu?

„Ja sam s vama u sve dane do svršetka
svijeta. Tko ustraje do kraja, taj će se
spasiti“, govori Isus. On nije i ne može
biti out.

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

**P. Josip Bebić: Ich werde dich lieben,
achten und ehren alle Tage meines
Lebens**

**Diözesanreformen (2) : Auch in
Bayern schrumpft die heile Welt**

13-15

|| Njegovanje folklora jedan je od uspješnijih načina očuvanja nacio-
nalne, kulturne i vjerske baštine. ||

Vjerni Bogu, Crkvi i domovini

Hrvatski je narod jedan od najse-
lilačkih naroda u svijetu. Uzro-
ke toga treba tražiti kako u političko-
gospodarskim, ali i zemljopisno-po-
vijesnim razlozima. Gotovo da da-
nas i nema države na svijetu u kojoj
u većoj ili manjoj mjeri ne žive Hrvat-
i. Kako bi u novim životnim uvjetima
u zemljama useljenja sačuvali svoju
nacionalnu i vjersku pripadnost, Hrvat-
i su njegovali svoje drevne običaje,
i to u pjesmama i plesovima. Nje-
govanje folklora jedan je od uspješ-
nijih načina očuvanja nacionalne,
kulturne i vjerske baštine. To je izvr-
stan način kako bi se djeci prenijela
ljubav i osjećaj pripadnosti prema
svome narodu. Gotovo da danas i
nema hrvatske katoličke misije u čiji-
m se prostorijama ne plešu hrvatska
narodna kola i ne odzvanjaju zvuci
tamburice. Sveokoliko okupljanje
Hrvata katolika u svojim zajednicama
potvrđuje njihovu vjernost Bogu,
Crkvi i domovini, kao što su to ovih

dana potvrdili i Hrvati iz Sindelfingena i okolice u povodu 40. obljet-
nice postojanja misije (zajednice). U
Njemačkoj se hrvatski folklor naj-
prije čuvao i pokazivao na raznim
crkvenim priredbama te za vrijeme
održavanja biblijskih olimpijada. S
vremenom se pokazala potreba za
jednim zasebnim folklornim festiva-
lom. Tako je 1987. godine, u orga-
nizaciji Hrvatskoga nadušobrižnič-
koga ureda u Njemačkoj održan
prvi Hrvatski folklorni festival, popu-
larno prozvan folklorijadom. Ove je
godine održan i prvi po redu Hrvat-
ski dječji folklorni festival u organi-
zaciji Hrvatskoga dušobrižničkog
ureda iz Frankfurta, na kojem je na-
stupilo devetnaest dječjih folklornih
skupina.

Dirljivo je bilo gledati najmlađe
kako s ponosom nose hrvatske na-
rodne nošnje, plešu hrvatske plesove
i kola. Dao Bog da tako ostane i u
budućnosti!

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Voljet ću te i poštovati u sve dane života svoga

Cijenjene čitateljice i čitatelji!

Slijedećih mjeseci sakrament bra-
ka u domovini i izvan nje sklo-
pit će veliki broj mlađih Hrvatica i
Hrvata. Mnogi od njih pripravljaju
se već tjednima za taj sveti čin. Po-
jedini parovi poznaju se relativno
kratko vrijeme, dok se drugi opet
poznaju i „hodaju“ nekoliko godi-
na. Neki od njih žive zajedno ne-
jenčani. Drugi su se vjenčali samo
civilno. I jedni i drugi žele svoju ljub-
av potvrditi pred Bogom, Crkvom,
svećenikom i svjedocima. Mladi ko-
je sam pastoralno pripravljao za
brak u Berlinu i Rotterdamu pričali
su mi da su se upoznali u razna
vremena na različitim mjestima od
crkve, preko diska, zabava, pa sve
do školskih klupa i radnih mjesta.
Roditelji su uglavnom sporazumni s
odlukama svoje djece i puni radosti
čekaju da im se djeca napokon
vjenčaju crkveno.

Sklapanje crkvenoga braka je-
dan je od najvažnijih događaja u
zajedničkom životu mladenaca.

Možda se osoba ni u jednoj drugoj
vezi ne daruje drugoj osobi koju
voli tako nesebično kao što je to u
braku i obitelji. Bog ljubi neizmjer-
no takve bračne parove koji se ne-
sebično daruju jedni drugima. Sklapa-
anje braka na način Crkve intim-
no je sudjelovanje u misteriju Božje
ljubavi i darivanja. Ne može se
sklopiti ispravno sveti bračni savez
ako se ne obeća i ne prihvati obo-
strana ljubav, vjernost i poštovanje
za čitav život.

Čestitam svima mладencima
diljem svijeta koji su bez straha
spremni prihvati Božji poziv da
sebe, svoj život, svoju sudbinu i
vječno dostoјanstvo povjere jedno
drugom u jedinstvenom čudu ljuba-
vi, u otajstvu druge osobe, u naj-
smisionijem činu ljubavi i povjerenja,
u sustvaranju novoga života i obli-
kovavanju kršćanske obitelji. Neka
vašu ljubav blagoslov i čuva dobri
Bog – Bog ljubavi.

Fra Josip Bebić, delegat

PASTORALNI POHOD PAPE BENEDIKTA XVI. MALTI

Oblak iznad Pape

Papa je primio neke od žrtava svećeničkog zlostavljanja na Malti. Obećao je da će Crkva učiniti sve kako bi počinitelji zlodjela završili pred civilnim sudovima i platili za svoja nedjela.

Oblakom iznad Pape svoj je prilog od 17. travnja nazvao dopisnik austrijske agencije „Kathpress“ koji je izvještavao o pastoralnom pohodu pape Benedikta XVI. katoličkoj Malti. Jedan je oblak doista zabrinuo Svetu Stolicu – onaj vulkaniski, koji se protezao od Islanda do Italije – i u pitanje doveo i sam odlazak Svetog Oca na pastoralni pohod. Zračni je prostor iznad sjeverne Italije već bio zatvoren, kao i tamošnje zračne luke, tako da su sve do subote 17. travnja postojale sumnje hoće li Papa uopće poletjeti.

No, ove se vremenske nepogode mogu tumačiti i simbolički, slikovito: oblak prepun pepela i prljavštine kao „slika“ onoga što su sa sobom proteklih tijedana, od Irske do Njemačke, donosile vijesti o spolnom i drugom zlostavljanju što su ga počinili pojedini svećenici nad djecom. I te su vijesti bacile sjenu, „navukle tamne oblake“ na kratko inozemno putovanje Pape, prvo nakon početka ove krize. Sam Sveti Otac ne bježi od te bolne teme o kojoj je više puta govorio i pisao. Tako je u tijeku leta za Maltu novinarima govorio o „mračnom oblaku koji se nadvio nad jedan dio Europe“. U nekoliko je rečenica novinarima koji su bili u njegovoј pratnji objasnio koji je bio povod njegova apostolskoga pohoda, to jest dolazak apostola Pavla na otok prije 1.950 godina. Pri tome je podsjetio na brodolome Pavlovoga života, burnoga života u kojem je od protagonitelja Crkve postao Kristov prijatelj i navjestitelj koji se nije bojao javno navještati istinu, te je na kraju ostvaren Božji plan s njime. Papa je u tom kontekstu pohvalio malteške katolike jer su i oni voljeli i vole Crkvu „pa i onda kada je ranjena našim grijesima“. Zna se na što je Sveti Otac pri tome mislio. Doduše, riječ „spolno zlostavljanje“ taj put nije upotrijebio, no svi dobromanjerni i nedobromanjerni su

razumjeli o čemu Sveti Otac govorи i razmišlja.

Različitost malteških iskustava

Na Malti je, unatoč tamnometu oblaku, sjalo sunce. I Maltežani, koji sebe rado nazivaju najkatoličkijim narodom na zemlji, „svome“ su Papi predili srdačnu dobrodošlicu. Prije dolaska bilo je i nešto prosvjeda, koje bi bilo bespotrebno prešutjeti. Jer, obični ljudi i vjernici razočarani su što dio

ničke stranke zastupao savez sindikata pred sudom, istodobno je kao odvjetnik stručnjak na crkvenome sudu za proglašenje braka ništavnim. Socijalizam i kapitalizam, shvaćeni u ispravnome smislu, nisu tako rijetki na Malti, ističu promatrači.

Malta strateški partner Svetoj Stolici

Benedikt XVI. zna da je mala otočna država od ulaska u Europsku uniju 2004. strateški partner Svetoj Stolici. Predsjednik Abela jedan je od najodlučnijih kritičara odluke suda u Strasbourgu da se iz škola ima ukloniti križ. Tu je odluku otvoreno nazvao kršenjem ljudskih prava. Malta i sada nema zakona o pobačaju ili zakona o rastavi braka, a i izaslanici Malteške radničke stranke – „Malta Labour Party“ u Europskom parlamentu također su svojim frakcijskim kolegama jasno dali doznanja da kod njih – kada je riječ o zaštiti života – nema šale i da neće pristajati na nikakve „europske kompromise“. U subotu navečer 17. travnja Papa je molio u Pavlovoj špilji u Rabatu, legendarnome mjestu stanovanja Apostola naroda u tijeku njegova tromjesečnoga prisilnoga boravka na Malti. U toj se prigodi susreo s malteškim misionarima, podsjetio ih na tradicijski bogato i još uvijek aktualno evangeličarsko djelovanje i na moralne istine koje su temelj slobodi. Papa je pokazao svijest da i u malteškoj Crkvi ima puno rana koje treba zalijeći i ozdraviti. I nad malteškom se Crkvom nadvio oblak, kojega je Sveti Otac nakon svećane mise u nedjelju zasigurno razbio snažnom gestom iskrenoga prijatelja Boga i čovjeka. Naime, Papa je primio neke od žrtava svećeničkog zlostavljanja na Malti. S njima je molio i plakao, saslušao njihove teške životne priče i obećao da će Crkva učiniti sve kako bi počinitelji zlodjela završili pred civilnim sudovima i platili za svoja nedjela.

M. K.



hierarhije Katoličke Crkve nije djelovalo ni pravodobno ni primjerno, što su vodili više računa o „dobrom glasu“ Crkve i njezinih službenika nego o žrtvama i mučnoj istini. Tu mesta za toleranciju i za lažne obzire nije smjelo biti, složit će se svatko dobromjeran. No, kada je Sveti Otac došao, tisuće je ljudi preplavilo ulice i pratilo ga na polusatnom putu od zračne luke u glavni grad La Vallettu. Papa je upravo tražio takav susret s narodom, htio je biti s ljudima da bi im pokazao svoju blizinu. Zato je izabrao papamobil, a ne najizravniji put, tako da se vozio preko Luqe, Marse, Floriane.

Prvi je susret pripao državnom poglavaru te sredozemne države Georgeu Abeli. Abela je šezdeset jednogodišnji pravnik koji je kao član Rad-

U duhu svećeničkog i obiteljskog zajedništva

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić svećenicima je na hodočašću u Zagrebu istaknuo za uzor bl. Alojzija Stepinca i o. Antu Antića.

Nacionalno hodočašće hrvatskih svećenika priređeno je u Zagrebu 15. travnja o 50. obljetnici smrti bl. Alojzija Stepinca, a u sklopu proslave Svećeničke godine. Brojni svećenici iz Hrvatske, BiH i drugih zemalja u Zagreb su hodočastili organizirano autobusima i pojedinačnim dolascima. U zagrebačkoj prvostolnici molitvu srednjega časa predvodio je predsjednik Hrvatske biskupske konferencije đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić, a prije koje su se oglasila zvona katedrale. U kratkom nagovoru mons. Srakić je svećenicima istaknuo za

iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srijema i Crne gore, predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Zagrebački je nadbiskup istaknuo da nije bilo teško pronaći odredište svećeničkoga susreta – u blizini bl. Alojzija Stepinca, u blizini njegova životu u svetosti i u blizini memorije njegova mučeništva. Svećenici su hodočastili u svetište Gospe Lurdske u čijoj se kripti nalazi grob sluge Božjega o. Ante Antića. Nakon molitve večernje, koju je predvodio predsjednik Vijeća za kler HBK-a, bjelovarsko-križevački biskup mons. Vjekoslav Huzjak,

pete obljetnice njegova izbora za poglavara Katoličke Crkve.

Prvi susret novog predsjednika Republike Hrvatske dr. Ivo Josipovića s predstvincima Katoličke Crkve u BiH priređen je, 14. travnja, u rezidenciji vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića u Sarajevu.

Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za sjemeništa i duhovna zvanja objavilo je u povodu Svjetskog dana molitve za duhovna zvanja Katedralsko-molitveni priručnik „Kristova vjernost-svećenikova vjernost“.

Ugovor o dušobrižništvu Oružanih snaga

U Domu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u Sarajevu 8. travnja svečano je potpisana Ugovor između Slike Stolice i Bosne i Hercegovine o dušobrižništvu katoličkih vjernika, predstnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. Ugovor su potpisali apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico i ministar obrane BiH dr. Selmo Cikotić. Ceremoniji potpisivanja su, između ostalih, nazočili: zamjenica ministra obrane Marina Pendeš, ministar pravde Bariša Čolak, predsjedatelj i članovi Zajedničkog povjerenstva za obranu u sigurnost BiH Branko Zrno, Selim Bešlagić i Ivo Miro Jović, dopredsjedatelji Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Niko Lozančić i Beriz Belkić, parlamentarni vojni povjerenik Boško Šilbegović i drugi.

U hrvatskom marijanskom svetištu Gospe Trsatske u Rijeci od 2. do 4. lipnja održat će se festival hrvatskih vjerskih filmova koji organiziraju Istra film i Franjevački samostan.

Pod predsjedanjem predsjednika Hrvatske biskupske konferencije đakovačko-osječkog nadbiskupa Marina Srakića u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu u Zagrebu, Kaptol 29, od 12. do 14. travnja održano je 40. plenarno zasjedanje HBK. Na zasjedanju biskupi su raspravljali i o Katoličkom socijalnom tijednu koji će se održati sljedeće godine te razmotrili radni tekst dokumenta o laicima koji je priredilo Vijeće HBK za laike. A.O.



S hodočašća hrvatskih svećenika u Zagrebu

uzor bl. Alojzija Stepinca i o. Antu Antića. Rekao je da je Svećenička godina prigoda za obnovu prijateljstva s Gospodinom kako bi mogli biti prijatelji među sobom i sa svim ljudima. Nakon kratkoga čitanja održao je duhovni nagovor „Svećenik u Svećeničkoj godini“ prof. dr. Tomislav Ivančić. Euharistijsko slavlje u zagrebačkoj katedrali, gdje su svećenici ušli u procesiji koja je tekla od Nadbiskupskoga bogoslovskog sjemeništa do ulaza u prvostolnicu uz, apostolskoga nuncija u Republici Hrvatskoj Roberta Marija Cassarija, predsjednika Hrvatske biskupske konferencije đakovačko-osječkog nadbiskupa Marina Srakića i 19 biskupa

duhovi nagovor raspjevanom mnoštву svećenika održao je provincial o. Željko Tolić postavivši svećenicima za uzore svetoga Arškog župnika Ivana Mariju Vianneya, bl. Alojziju Stepinca i o. Antu Antića, čiju je karizmu posebno predstavio.

Zajedničkim pismom papi Benediktu XVI. hrvatski biskupi i svećenici izrazili su odanost, potporu i smjernu molitvu.

U Vukovaru je u ponедjeljak 12. travnja organiziran spomen-dan žrtvama komunističkog terora u Vukovaru.

Zagrebački nadbiskup i metropolit kardinal Josip Bozanić uputio je čestitku papi Benediktu XVI. u povodu

RAZGOVOR S O. MARKOM STIPETIĆEM MSC, MISIONAROM U RUSIJI

Ruska raznolikost s pozitivnim i negativnim stranama

O. Marko Stipetić je katolički svećenik u Kongregaciji misionara Srca Isusova. Skoro deset zadnjih godina studirao je i djelovao u različitim zemljama svijeta, od Sjedinjenih Država, Austrije, Brazila, Njemačke do Rusije gdje se trenutno nalazi. Rođen je u Zagrebu gdje je i pohađao osnovnu i srednju školu te je u zagrebačkoj katedrali i zaređen za svećenika 2008. godine.

Prisutnost „sovjetskog“ mentaliteta

Živa zajednica: Možete li nam barem malo približiti Rusiju i njezin dio u kojem se trenutno nalazite?

Marko Stipetić: Približiti Rusiju, a pogotovo sjeverni Kavkaz nije nimalo jednostavno. Važno je znati da je „sovjetski“ mentalitet i način razmišljanja još itekako prisutan, što uopće ne treba čuditi nakon tako dugo razdoblja postojanja Sovjetskoga Saveza. Nažalost Kavkaz je jedna od onih regija u svijetu u kojoj vladaju brojne napetosti, a koje mogu svaki čas isplivati na površinu. Područje izranjeno građanskim ratovima i stalnom prisutnošću terorizma. To je veliko područje koje se proteže od Crnog i Azovskog mora i Kaspijskog jezera. Od Kuma-maničke doline na sjeveru do granica s Iranom i Turskom na jugu. Bivši SSSR bio je domovina više od stotine naroda, a Rusija se danas odlikuje tom nevjerojatnom raznolikošću naroda i kultura. Pogotovo je ovdje u Kavkazu gdje se trenutno nalazim ta raznolikost vrlo vidljiva sa svim svojim pozitivnim i negativnim stranama. Ovdje u sjevernom Kavkazu uz Ruse većinom žive i Azerbajdžanci, Armenci, Oseti i Gruzići. To se snažno očituje i na katoličkoj zajednici koja je mala, ali tradicijski, jezično i kulturno jako bogata. Sama Rusija ima još mnogo problema, a pogotovo onih što se tiče ekonomije, nezaposlenosti, infrastrukture, terorizma, kriminala i korupcije. Tu su i odnosi sa susjednim državama koji nisu nimalo jednostavni. Mnoge povijesne rane su još jako svježe.

Žz: Čime se bavite u Rusiji? Koje su vam pastoralne zadace?

M. Stipetić: Misionari Srca Isusova ovdje djeluju u osam župa. Središnja župa je ovdje u Pyatigorsku. Djelujemo pretežno među armenskim i asirskim vjernicima te Rusima poljskog porijekla. Ovdje smo tri svećenika i tri časne sestre iz Meksika. Zadaće su brojne kao i na svakoj župi. Poseban naglasak stavljamo na pastoral mladih i katehizaciju srednje dobi.

Katolička Crkva u nezavidnom položaju

Žz: Kakva je trenutna situacija i položaj katoličke Crkve u Rusiji?

M. Stipetić: Položaj Katoličke Crkve u Rusiji je još daleko od nekakve recimo

Djelovati u Rusiji mora se jako pažljivo i diskretno s jednim posebnim istančanim osjećajem za toleranciju i suživot, za pognuti glavu i zašutiti kad treba bez da se izgubi ona velika proročka dimenzija, a to i mi svećenici ovdje moramo još naučiti.

normale. Sovjetska Rusija bila je carstvo rođeno na ateizmu. Religija bila je gledana kao velika prijetnja samim temeljima sovjetske državnosti i ateističkom poimanju osobe kao takve. Sjetimo se samo da je 1932. godine Josip Staljin čvrsto izjavio da će svaka religija uminuti u Sovjetskom Savezu u rekordnom roku od samo pet godina. Zastrahujuća prijetnja nije se nikada obistinila. Nego nasuprot vjera se zadržala i sačuvala na neusplo-

redivo dramatičan način u logorima, zabitim selima, u samostanima koji su na neki način bili zatvori i u tajnosti obiteljskih ognjišta gdje je svjeća kršćanstva nastavila gorjeti dok su crkvene zgrade bile pretvorene u urede, plesne i gimnastičke dvorane. Taj mentalitet još i danas je prisutan u glavama ljudi. Vidjeti katoličkog svećenika u mnogim krajevima ovdje graniči s čudom.

Djelovati ovdje mora se jako pažljivo i diskretno s jednim posebnim istančanim osjećajem za toleranciju i suživot, za pognuti glavu i zašutiti kad treba bez da se izgubi ona velika proročka dimenzija, a to i mi svećenici ovdje moramo još naučiti. Odnosi s Ruskom Pravoslavnom Crkvom još su daleko od onoga kakvi bi trebali biti odnosi dvije sestrinske Crkve. Ima nekih primjera suradnje koji oduševljavaju, ali i mnogih koji nas bacaju stoljeća u nazad. Novoizabrani moskovski Patrijarh Kiril izuzetno je otvorena osoba, ali ta otvorenost trebala bi zahvatiti još mnoge razine s obje strane. Nedavni posjet predsjednika Medvjedeva Vatikanu mogao bi donijeti neke pozitivne pomake.

Oskudica duhovnih zvanja

Žz: Niču li nova duhovna zvanja u Rusiji?

M. Stipetić: Što se duhovnih zvanja tiče, nije baš sjajno. Vrlo su rijetki oni koji se odluče za svećenički ili redovnički poziv. Nema jedne potrebne konstante. Tu su nagla oduševljenja, ali onda isto tako nagli padovi u interesu za taj poziv. A ni mi sami svećenici ovdje ne činimo dovoljno što se

toga tiče. Puno puta si previše opterećen lokalnom birokracijom koja je ovdje noćna mora, da bi se temeljiti posvetili duhovnim zvanjima. Šteta. Nadam se da ćemo to ispraviti. Inače Rusija ima središnju bogosloviju koja se nalazi u Sankt Petersburgu.

Žz: *Kako se kao svećenik i redovnik osjećate danas u Rusiji? Kakav je osjećaj biti danas katolički svećenik u toj zemlji?*

M. Stipetić: Jedan ruski filozof piše ruskog duša je velika koliko i sama Rusija. I to jest zaista tako. Ljudi ovdje se

U našoj biskupiji Sv.Klementa (Saratov) s ponosom mogu reći da smo četiri Hrvata. Sestra Sv. Ivana s. Maja i dvije sestre karmeličanke s. Mirjam i s. Augustina koje se nalaze u blizini Rostova.

Žz: *Redovnik ste Kongregacije misionara Srca Isusova. Recite nam nešto o Vašoj misionarskoj redovničkoj zajednici?*

M. Stipetić: To je Kongregacija s preko tri tisuće članova koja djeluje u 55 zemalja svijeta. Godine 1854. ustavio ju je francuski svećenik Jules

Žz: *Kako je tekao Vaš svećenički i redovnički put? Kako ste došli u kontakt s ovom kod nas nepoznatom redovničkom zajednicom?*

M. Stipetić: Danas svoju redovničku zajednicu upoznao sam preko kapelana svoje župe Krista Kralja u Zagrebu. O. Ivan Andrović također bio misionar Srca Isusova. Odlučivši se za taj poziv poslan sam u novicijat u Chicago u Sjedinjene Države, a nakon toga na studij teologije u Innsbruck u Austriji. Boravim potom na praktikumu u Brazilu u našim župama u Fortalezi, Rio de Janeiru i Sao Paulu. Kao đakon proveo sam vrijeme moga praktikuma na župi Viškovo kod Rijeke koja mi se duboko urezala u srce.

U Zagrebu sam zaređen za svećenika. Kao svećenik sam djelovao u Salzburgu u Austriji, te mnogo surađivao s našom župom bl. Alojzija Stepinca i sa župnikom fra Zlatkom Šperharom

Poziv plod Boga i ljudi koji nas okružuju

Žz: *Nalazimo se u Svećeničkoj godini posvećenoj arškom župnik sv. Ivanu Marija Vianneyu. Recite nam što je za Vas svećeništvo i zašto ste odlučili biti svećenik? Što je za Vas bilo presudno?*

M. Stipetić: Za mene je presudna bila dobrota i blagost svećenika i časnih sestara koji su obilježili moj mладenачki život. Sestre dominikanke, male sestre, trnjanski kapelani, a posebno moj tadašnji župnik vlč. Alojzije Žlebečić čiji će dobroćudan pastirski lik ostati duboko urezan u moje sjećanje. Poziv nije ništa spektakularno i senzacijski. To je jednostavno plod Boga i ljudi koji te okružuju.

Zz: *Što biste na kraju počuli našim čitateljima, svećenicima, a i mladima koji možda u sebi osjećaju duhovni poziv?*

M. Stipetić: Njima, a i svima nama poručio bih da živimo svoje živote tako da se čovjek kraj nas ne osjeća zaboravljenim i napuštenim. Ako uspijemo barem dio toga ostvariti opravdali bismo naš poziv pred samim sobom i pred Bogom.

Razgovarao: Francisko Pavljuk



O. Marko Stipetić s vjernicima u Rusiji

teško otvaraju, vrlo su skeptični i ne povjerljivi prema drugoj osobi što za svećenika može biti velika prepreka. Ali kada te jednom prihvate i upoznaju onda su to najsdračniji ljudi koje sam ikada imao prilike upoznati. Ljudi veseli i otvoreni životu. Ma na kraju mi smo ovdje samo mali neznatni pomoćnici Onoga koji puno bolje zna put do te velike ruske duše.

A ovo o osjećaju kakav je kao svećenik biti u Rusiji opisao bih konstatacijom jednoga ruskog pravoslavnog svećenika koja mi se urezala u pamćenje i dala neizmjerno puno snage za život ovdje. Njegove riječi bile su upućene rimo-katoličkom izaslanstvu koje se nalazio u posjetu moskovskom patrijarhu. On je rekao: „Najstrašnija stvar je biti zaboravljen od vlastite braće“. Kršćanstvo u Rusiji to je mnogo puta bilo. Služiti ovoj „zaboravljenoj Crkvi“ neizmjerna je privilegija.

Bivši SSSR bio je domovina preko više od stotine naroda, a Rusija se danas odlikuje tom nevjerljivo raznolikosti naroda i kultura. Pogotovo je ovdje u Kavkazu ta raznolikost vrlo vidljiva sa svim svojim pozitivnim i negativnim stranama.

Chevalier. Misionari Srca Isusova bili su preteče mnogih današnjih biskupija u Brazilu, Indoneziji, Kongu, Papui, Fidžiju, Kolubiji, Kamerunu, Senegalu i mnogim drugim zemljama. Danas Kongregacija posebno djeluje osim u vjerskim također uvelike i u socijalnom nastojanjima u zemljama južne Amerike i Afrike. Rad u Europi ističe se po radu u župama, školama i pastoralnim centrima.

HEUSENSTAMM KOD OFFENBACHA NA MAJNI: PRVI HRVATSKI DJEČJI FOLKLORNI FESTIVAL

Festival nade i budućnosti



Službu riječi predmolila je skupina mladih Hrvatske katoličke misije Offenbach

Prije festivala, na kojem je nastupilo devetnaest hrvatskih dječjih folklornih skupina iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke, sudionici su se okupili na molitvu Službe riječi. Molitvu su predmolili mlađi iz Hrvatske katoličke misije Offenbach predvođeni pastoralnim referentom Zvonkom Orlovićem uz pratnju na orguljama Kornelije Nikolić i na gitari Dominika Vukušića. Delefat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj dao je nekoliko poticajnih misili.

Prije samog nastupa drugom dijelu izvedena je hrvatska himna, a u pozdravnom govoru konzul gerant Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Damir Sabljak je zaželio sudionicima uspješan nastup, a okupljenima ugodne trenutke na zajedničkom susretu. Posebno je zahvalio roditeljima i pastoralnim djelatnicima na prenošenju djeci hrvatske folklorne i kulturne baštine. „Poseban pozdrav djeci koja nastavljaju čuvati hrvatsku folklornu baštinu u inozemstvu.“

Delefat fra Josip Bebić prije otvaranja festivala je kazao: „Ovaj hrvatski festival možemo mirne duše nazvati festivalom nade i budućnosti, jer po prvi put na njemu nastupaju dje-

čje folklorne skupine u organizaciji Hrvatskoga dušobržnikog ureda iz Frankfurta.“ Obraćajući se djeci i mlađima, istaknuo je. „Draga djeco, budući ste vi danas u središtu naše pozornosti, poseban pozdrav ide vama, vašim roditeljima, voditeljima folklornih skupina, svećenicima i pastoralnim suradnicama i suradnicima, vašoj braći i sestrama. Posebno pozdravljam prof. Vidoslava Baguru, jednog od naših najvećih zaljubljenika i istraživača hrvatske folklorne baštine, koji će

predstavcima skupina na kraju dati svoj stručni sud o samom nastupu.“ Delefat o. Bebić je okupljenima prenio pozdrave i dobre želje hrvatskih i njemačkih biskupa, posebno mons. dr. Želimira Puljića, koji je toga dana svečano uveden u službu zadarskog nadbiskupa, a koji obnaša službu pred-



Pozdravnu riječ uputio je i konzul gerant Damir Sabljak



Festival je otvorio delegat Bebić

sjednika Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije BiH za hrvatsku inozemnu pastvu. Potom je delegat o. Bebić otvorio festival. Na festivalu se okupio i znatan broj hrvatskih svećenika, među kojima i uime surorganizatora Hrvatske katoličke misije Offenbach njezin voditelj fra Petar Vučemilo, i pastorlanih suradnica i suradnika redovnica i laika. Nastupile su pjesmom spletom hrvatskih kola i plesova iz svih dijelova domovine hrvatske dječje folklorne skupine iz Esslingen/Nürtingena, Solingen, Wiesbadena, Ludwigsburga, Frankfurta, Main-Taunusa/Hochtaunusa, Schwenningena, Filederstata, Oberhausen/Mülheima, Nürnberg, Mainza, Darmstadta, Düsseldorfa, Reutlingena, Stuttgart-Bad Cannstatt, Wuppertala, Kölna, Sindelfingena i Offenbacha na Majni.

Na kraju je predstvincima skupina zlatne medalje uručio delegat o. Bebić, kao i prof. Vidoslavu Baguru i voditeljici programa Kristini Kovačević. U zabavnom programu nastupio je VIS „Kumovi“ iz Mainza.

Tekst i slike: Adolf Polegubić



Okupljeni su sa sabranošću sudjelovali u molitvi

LIMBURG

Duhovska akcija Renovabisa započela u biskupiji Limburg

Po prvi put Renovabis – solidarna akcija njemačkih katolika s ljudima u Srednjoj i Istočnoj Europi, svoju Duhovsku akciju u cijeloj Njemačkoj započeo je u biskupiji Limburg. Na poziv limburškog biskupa mons. Franz-Petera Tebartz-van Elsta predstavio se Renovabis u vremenu od 22. do 25. travnja u više gradova biskupije Limburg. Nizom različitih ponuda informirao je o akciji solidarnosti široj javnosti o radu i djelovanju Renovabisa.

Središnja točka bilo je u nedjelju 25. travnja u katedrali sv. Bartolomeja u Frankfurtu svečano misno slavlje koje je predvodio limurški biskup mons. Franz-Peter Tebartz-van Elst u zajednicu s vrhbosanskim nadbiskupom kardinalom Vinkom Puljićem, nadbiskupom Janom Graubnerom iz Oloouca u Češkoj, kao i s drugim gostima iz zemalja Srednje i Istočne Eu-

Snimila: Lj. Marković-Baban



Misno slavlje u Frankfurtu predvodio je mons. Tebartz-van Elst u zajedništvu s kardinalom Puljićem, nadbiskupom Graubnerom, nadbiskupom Tkáčom i biskupom Crihalmeanuom

rope. Nakon misnog slavlja u obližnjem „Haus am Dom“ sudionike je primio šef hessenskog državnog ureda Stefan Grüttner.

Na Duhove 23. svibnja kolekte u svim župama u Njemačkoj bit će namijenjene za akciju Renovabisa.

A.P.

MÜNCHEN

Križni put naroda u bavarskoj metropoli

Križni put, na kojem su sudjelovali brojni hrvatski vjernici koji su predmolili četvrtu postaju, predvodio je münchenski biskup mons. Engelbert Siebler.



Na Veliki petak u središtu München-a održan je Križni put naroda koji se već tradicionalno održava uz sudjelovanje katoličkih vjernika različitih narodnosti koji žive na području nadbiskupije München-Freising. Brojni hrvatski vjernici predvođeni voditeljem Hrvatske katoličke misije München fra Tomislavom Dukićem, dušobrižnicima fra Borisom Ča-

rićem i fra Lukom Livajom sudjelovali su na križnom putu koji je predvodio münchenski biskup Engelbert Siebler uz sudjelovanje Wolfganga Hubera, koji je u münchenskoj nadbiskupiji zadužen za strane katoličke zajednice. Križni put privukao je više tisuća katoličkih vjernika u središte glavnog bavarskog grada da se kroz zajedničke molitve i pjesme na različitim jezicima

prisjetе patnje i muke Isusa Krista. Križni put započeto je u crkvi St. Michael, nastavljen kroz središte grada pa sve do crkve St. Peter. Ovogodišnji križni put održan je pod geslom „U križu je nada“. Biskup Siebler na početku je istaknuo da patnje, progoni, glad i ratovi kojima su izloženi katolici u svijetu podsjećaju na patnje koje je Isus pretrpio na svom križnom putu na Veliki petak. Neka nas ovaj zajednički križni put osloboди kratkovidnosti koja često zauzima našu stvarnost i neka probudi osjećaj za druge koji nepravedno trpe i podnose patnje“, istaknuo je biskup Siebler. Hrvatski vjernici su predvodili četvrtu postaju križnog puta. Tekst i molitve četvrte postaje čitali su član misijskog vijeća Franjo Barišić i njegova supruga Ivana. Hrvatsku korizmenu pjesmu „Ja se kajem Bože mili“ otpjevala je Andrea Suman, članica ženske vokalne skupine „Lira“ uz podršku sestre Nikoline Bilić. Križ četvrte postaje nosio je mr. Ante Moro, poznati hrvatski iseljenik i dopredsjednik misijskog vijeća. Obredi Velikog petka su za hrvatske vjernike nastavljeni u popodnevnim satima u crkvi St. Paul. IKA

SINDELFINGEN

Proslavljenja 40. obljetnica misije (zajednice)

Na proslavi 40. obljetnice Hrvatske katoličke misije (zajednice) Sindelfingen prikupljeno je 5000 eura za potrebe Caritasa Požeške biskupije, 1000 eura za operativni zahvat jedne djevojčice iz domovine i 1000 eura za humanitarne djelatnosti grada Sindelfingena.



Misno slavlje predvodio je požeški biskup mons. Antun Škvorčević

Pod gesmom „40 godina vjerni Bogu, Crkvi i domovini“ Hrvatska katolička misija (zajednica) Sindelfingen proslavila je u nedjelju 18. i subotu 17. travnja 40. obljetnicu postojanja. Svečano misno slavlje u tom je povodu u nedjelju 18. travnja predvodio požeški biskup mons. Antun Škvorčević u zajedništvu s mons. Rudolfom Hagmannom u ime biskupije Rottenburg-Stuttgart, voditeljem zajednice fra Marinkom Vukmanom, gvardijanom franjevačkog samostana sv. Gabrijela u Münchenu fra Antonom Buljanom Vukom, bivšim voditeljem misije fra Božom Ančićem, kancelarom požeške biskupije vlč. Ivicom Žuljevićem, voditeljem Hrvatske katoličke zajednice Stuttgart Centar fra Nediljom Brečićem, župnicima na njemačkim župama vlč. Slavkom Majićem i vlč. Damjanom Bednarekom te u asistenciji stalnih đakona Ivana Jeleča i Lovre Pavlića.

Misnom slavlju prethodio je ophod od prostorija zajednice do crkve u kojem su išli ministrianti, mladi obučeni u narodne nošnje, svećenici, đakoni i mons. Škvorčević. Misnom slavlju prlibao je i generalni konzul Generalnog konzulata RH iz Stuttgarta Ante Cicvarić i konzulica Mirjana Božić. Sve je na početku pozdravio o. Vukman koji je kazao: „Srcem punim radosti i molitvom okupili smo se ove

nedjelje na euharistijsko slavlje na proslavu 40. godina naše nazočnosti u dekanatu Böblingenu, gradu Sindel-

ovđe. Prošlo je četrdeset godina nade i strpljenja, truda i muke u tuđini koja nas ponekad ne razumije. Zbog toga je misija dijelič zavičaja, toplina ognjišta i draga nam riječ domovinska.“

Pozdravnu riječ i čestitku uime biskupa mons. Gebharda Fürsta uputio je mons. Hagmann koji je istaknuo kako je Kristova Crkva jedna, ali s različitim glasovima, dijalektima, jezicima i različitim kulturama u kojoj nema stranaca već su svi sestre i braća okupljeni zajedno. Mons. Škvorčević je u uvodnoj riječi izrazio radost što može biti u zajedništvu, molitvi, radosti i zahvaljivanju za 40 godina misije u Sindelfingenu te je uputio čestitku voditelju misije, bivšim voditeljima, redovnicama, pastoralnom osoblju, kao i cijelom puku Božjem.



Okupljene je posebno oduševio nastup djece

fingenu i u ovoj mjesnoj Crkvi. U ovom trenutku dvije riječi ispunjavaju mi srce i um: Hvala i oprosti! Hvala Bogu na njegovu daru. Uz njegovo pomoći i zagovor presvete Bogorodice koju ovdje častimo pod imenom Gospa Velikoga hrvatskog zavjeta mogla je misija Sindelfingen služiti hrvatskim vjernicima i svim ljudima dobre volje. Ako poradi ljudske slabosti to nije vjerno činila, ovo je trenutak kad molimo jedni druge i svi zajedno Gospodina da nama oprosti“, kazao je fra Marinko. „Kad se nastanismo u ovom gradu Mercedesa i okolici, željeli smo samo jedno: da se što prije vratimo rodu i domu. Godine prodoše, a mi smo još uvijek

„Kad se Hrvati nađu pred Bogom pa mu otvore sva svoja hrvatska srca, sve svoje duhovne prozore i vrata, to je najljepši događaj. Mi smo materijalno uspjeli u Njemačkoj onoliko koliko je potrebno za pristojan život, a i u Hrvatskoj smo nastojali nešto napraviti. Međutim, kad podvučemo crtu, pitamo se jesmo li ostvarili ono što smo željeli. Ni jedan sustav koji mi ljudi organiziramo ne odgovara onom za čim čeznumo. Ako se u međuvremenu dogodilo da je čovjek izgubio to dragocjeno što su usadili majka i otac tamo u domovinskoj sirotinji, onda smo osjetili da smo izgubili nešto najvažnije i najbolje. Stoga 40. obljetnica mi

sije je veliki izazov da vjernici sami pokušaju reći što hoće od ljudskih mogućnosti i svoga rada, a što od Božja. Sebe ne smijemo svesti na kratkotočnost već na Božju dugoročnost pa i vječnost. Nemojmo sebe svesti na ono malo rada ili gubitka radnog mjeseta, nego dajmo sebe na mjeru Božiju, a



tu mjeru navijestilo nam je Božje evanđelje i druga sveta čitanja. Bog ima veliku i jaku inicijativu za svakog od nas i to u Isusu Kristu. Kad Bog počne djelo svoje ljubavi, onda je to najsnažnija stvarnost i događaj. To nam se dogodilo u Isusu. U Isusovu uskrsnuću je

Nadahnuto je propovijedao mons. Škvorčević

Na kraju misnog slavlja čestitku je uputio o. Buljan Vuk koji je zahvalio vjernicima u stvaranju misije i svekolikoj pomoći svome narodu. Sve je uime pastoralnih vijeća Sindelfingenea, Herrenberga, Leonberga i Böblingena pozdravila Zorica Heidecker. Čestitku je uime sindelfingenske župe Presvetoga Trojstva uputio Franz Kugler.

Misno slavlje uveličali su mješoviti zbor zajednice pod vodstvom s. Bernardete Tomić te zbor mladih „Salve angeli“. Nakon misnog slavlja svi su pozvani u prostorije zajednice na zakusku. Prikupljeno je 5000 eura za potrebe Caritasa Požeške biskupije i 1000 eura za operativni zahvat jedne djevojčice iz domovine.

Večer ranije, 17. travnja u Stadhalle u Sindelfingenu održana je duhovno-kulturna i zabavna večer. Okupljenima je čestitao 40. obljetniku misije gradonačelnik grada Sindelfingena dr. Bernd Vöhringer kojemu je fra Marinko uručio ček od 1000 eura za humanitarne djelatnosti grada. Čestitke su uputili i mons. Škvorčević, dekan dekanata Böblingen Karl Kaufmann, uime delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipa Bebića dr. Adolf Polegubić koji je pročitao prigodnu delegatovu povetu, v.lč. Majić, generalni konzul Cicvarić te bivši voditelj misije o. Božo Ančić.

Fra Marinko je pritom kazao: „Euharistija kao središnji događaj kršćanskog života sve nas je pratila i odgajala, a ono što se za nju vezalo u domovini u svagdašnjem životu prenijelo se u misiju. Tu se učvršćivalo, raslo i razvijalo očuvanje jezika, kulture, običaja.“



Okupljeni vjernici za misnog slavlja među kojima su mlađi obučeni u narodne nošnje



Gradonačelniku Sindelfingena dr. Vöhringeru fra Marinko je darovao ček od 1000 eura za humanitarne djelatnosti grada

pobjijedila Božja ljubav“, kazao je mons. Škvorčević u propovijedi. „Nismo mi Hrvati bili kroz povijest bogati materijalno, nego smo bili bogati duhovno jer smo tražili molitvu i slušali Božju riječ živeći časno i poštano. Ostat će na kraju života samo u nama duhovno bogatstvo. Neka nas ova obljetnica potakne na još veću i zauzetiju vjernost Bogu, Crkvi i domovini.“

Mlađi u narodnim nošnjama u prikaznim darovima prikazali su grumen hrvatske zemlje, spomen knjigu o misiji, dres hrvatske reprezentacije, krunicu, kruh i vino.

Duhovno-kulturni program započeo je hrvatskom i njemačkom himnom koje je izveo misijski zbor mladih „Salve angeli“. U bogatom su programu nastupili Jelena, Mate i Magdalena Puljiz, zbor mladih „Salve angeli“, tamburaši Matije Gupca iz Sindelfingena pod vodstvom Tune Bošnjakovića, dječji i mješoviti zbor zajednice pod vodstvom s. Bernardete Tomić i uz pratnju Ane-Marije Lasić, veliki ženski zbor zajednice, mala i srednja folklorna skupina zajednice kao i velika folklorna skupina zajednice pod vodstvom Ivice Šepovića. U zabavnom programu nastupio je Jasmin Stavros i VIS „Naranča“. Kroz program je vodila Zorica Heidecker.

Hrvatska katolička misija Sindelfingen osnovana je 1970. godine. U misiji od početka djeluju franjevci Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita. Dosad su je vodili fra Kruno Vukušić, fra Rafo Begić, fra Milan Lapić, fra Josip Zrnčić, fra Tomislav Duka, fra Ante Bilić, fra Božo Ančić, a danas zajednicu vodi fra Marinko Vukman. U misiji su djelovale i časne sestre Klanjateljice Krvi Kristove: s. Ancila Vukoja, s. Andelka Šteko, s. Mara Matijević, s. Marija Pranjić, s. Marija Marković, s. Emanuela Škarica, s. Rozarija Ćurić, a danas djeluju s. Bogoljuba Jurić i s. Bernardeta Tomić. Kao pastoralne suradnice djelovale su Marija Bilek i Ivanka Čugura kao i pastoralni suradnik Radomir Miketek te socijalni radnik Anto Batarilo. Od 1970. do danas u misiji je kršteno 1604 djece, sklopljeno je 330 brakova, od 1074. je 940 djece primilo sakramet prve pričesti, a 1029 mladih sakrament potvrde.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić



Piše:
s. Nela
Gašpar

Patnja i ostvarenje ljudskog života

Ondje gdje nevjera otkriva Božju nemoć, vjera raspoznaće prisutnost Božje svemoći.

Pitanje o patnji spada među najtemeljitija pitanja ljudske egzistencije i obuhvaća ne samo onu patnju koju se dade imenovati nego i one bezimene patnje malih i nepoznatih ljudi. Teško je točno razlikovati individualnu i kolektivnu razinu kao i tjelesne i duševne patnje, samoskrvljenje ili nametnute. Pri svemu tome ljudi su često činitelji nedjela, još češće oni su žrtve nedjela, a najčešće jedno i drugo. Neiscrpiva je lista primjera za to u svim društvinama i kulturama u svakom povijesnom razdoblju. Na svim zemljopisnim širinama i dužinama patnja prati čovjeka i u određenom smislu s njime zajedno živi, pripada njegovom bitku u ovom svijetu, bez nje ne bi bilo ni naše civilizacije. Čak je i ljubav povezana s patnjom. Ostaje istina: Čovjek je doista homo patiens.

Patnja – egzistencijalni i religiozni izazov u životu

Iako patnja kao osobno događanje izgleda neizreciva i nesaopćiva, istodobno ona u svojoj objektivnoj stvarnosti traži da se o njoj razmišlja, da se postavljaju temeljna pitanja i da se traže odgovori. Kao što se vidi nije riječ samo o tome da se patnja opisuje. Riječ je o misteriju kojem razumski ne nalazimo rješenja, ali koji ne dopušta našem umu da o njemu umukne. Jer kao što sva zla u prirodi i u povijesti nisu ljudi odučila od toga da se i dalje nadaju i žive u nadi za neko „bolje sutra“, isto tako ni filozofija ni teologija sa svim svojim raspoloživim spekulativnim pojmovima nisu izbile čovjeku potrebu da uvijek i dalje propitkuje svoje iskustvo patnje tražeći odgovore. Iz svake patnje koju podnosi čovjek, nezaobilazno se javlja pitanje o njezinu uzroku i smislu (zašto? radi čega?).

Nastojeći proniknuti u misterij patnje, prisiljeni smo neprestano sve dublje pitati o smislu i temelju svijeta i svog opstanka u njemu. Kada postavimo pitanje o patnji, uvijek je u njemu, barem donekle, sadržano i pitanje o zлу. Oba su pitanja teška kad

ih čovjek postavlja čovjeku, teška su i kad ih čovjek postavlja Bogu. Premda mu trpljenja često dolaze upravo od svijeta, čovjek to pitanje postavlja Bogu kao stvoritelju i gospodaru svijeta jer u krugu ljudskog uma ili mudrosti pitanje o patnji i zlu za vazda ostaje bez završenog odgovora.

Patnja i Bog gospodar svijeta

Poznato je da se u sklopu pitanja o smislu patnjejavlju ne samo brojni nezadovoljstva i sukobi u odnosi-

kod ljudskog doživljavanja, pridružuju se bankroti nepostignutih uspjeha, ruševine neispunjениh nadanja i razочaranju susreta. Iz tog voljenja i tjeskovanja, snagom same naravi bića kome je život dan u zajedništvu s drugima, čovjek daje svoj vapaj za spašavanjem života prema onom koji ga jedini može spasiti, a to je Bog.

Isus Krist – zadnja riječ o patnji

U enciklici posvećenoj otajstvu patnji Papa Ivan Pavao II. ističe da Bog daje svoga jedinorođenoga Sina na „svijet“ da svojim trpljenjem čovjeka oslobodi zla koje u sebi sadrži konačnu i apsolutnu perspektivu patnje. U tom se očituje beskrajna Božja ljubav za čovjeka i svijet. Bog se solidarizira s čovjekom patnikom i pokazao kako se može opstati u trpljenju te kako se odnositi prema čovjeku patniku. To Božje čovjekoljublje, doduše, ne objašnjava patnju do kraja, niti je dokida u vremenu i povijesti, ali je obasjava novim svjetлом u kojemu se ona od besmislenog i beskorisnoga pretvara u spasonosno trpljenje koje „stvara dobro izbjegajući ga i iz zla“ (Spasonosno trpljenje, br. 18).

Samo po Isusovu uskrsnuću na novi život s Bogom, što je predmet vjere, ulazi smisao u ljudsko trpljenje i umiranje; smisao koji trpeći i umirući čovjek ni na koji način ne može sam proizvesti, nego mu ga samo posve Drugi, sam Bog može darovati. Isusovom uskrsnuću čovjek pronalazi sasvim novu svjetlost koja mu pomaže utirati put kroz gusti mrak poniženja, sumnji, očajanja i progonstva. Stoga smo pozvani patnju blažiti i po mogućnosti prevladati kako u svome životu tako i u životu drugih ljudi. Sam Bog je postao čovjekom za druge, izložio se trpljenju, nemoći i smrti – u tome je iskazao svoju ljubav, a u uskrsnuću svoju moć. Zato ondje gdje nevjera otkriva Božju nemoć, vjera raspoznaće prisutnost Božje svemoći.

Samo po Isusovu uskrsnuću na novi život s Bogom, što je predmet vjere, ulazi smisao u ljudsko trpljenje i umiranje; smisao koji trpeći i umirući čovjek ni na koji način ne može sam proizvesti, nego mu ga samo posve Drugi, sam Bog može darovati.

ma čovjeka s Bogom nego i samo nijekanje Boga, osobito u svakodnevnoj dramatičnosti tolikih patnja bez krivnje i tolikih krvica koje ostaju bez odgovarajuće kazne. Na stjeni trpljenja i ateizam, za kojega je ovaj svijet sve, doživljava brodolom. Jer rušenjem Boga bez razlike u kojim oblicima, niti objašnjava niti osmišljava patnju niti blaži bol. Čovjek ostaje i dalje homo patiens koji u svojoj bijedi, ugroženosti, otuđenosti i smrtnosti iskušava i spoznaje vlastitu veličinu, koju mu nitko ne može oduzeti. Relativnost zla naprama dobra ne dozvoljava mu harmonizirajuće izjednačavanje nego otkriva kako je зло izvjestan nedostatak, ograničenje i iskretanje dobra. Patnja kao posljedica fizičkog ili moralnog zla u krajnjoj je liniji posljedica naše konačnosti čije krajnje granice čovjek doživljava u smrti, a ugroženost od nje traje uzduž cijelog čovjekova života. Sva su ljudska iskustva ograničena. Čovjek živi u neprestanom egzodusu iz ovoga svijeta. Tim dubinskim apokaliptičkim doživljajima i agonijama, ucrtanim u

Ich werde dich lieben, achten und ehren alle Tage meines Lebens

Verehrte Leserinnen und Leser! In den kommenden Monaten werden viele Kroatinnen und Kroaten in und außerhalb der Heimat das Sakrament der Ehe schließen. Viele von ihnen bereiten sich schon seit einigen Monaten auf diesen feierlichen Akt vor. Einige Paare kennen sich nur relativ kurze Zeit, während die anderen sich lange kennen und bereits einige Jahre miteinander „gehen“. Einige von ihnen leben unverheiratet zusammen. Andere haben sich wiederum nur standesamtlich trauen lassen und leben zusammen. Sowohl die einen als auch die anderen möchten ihre Liebe vor Gott bekräftigen. Durch die Kirche, den Priester und durch Zeugen. Die Jugendlichen, die ich in Berlin und Rotterdam für die Eheschließung vorbereitet habe, haben mir erzählt, dass sie sich an verschiedene Orten, angefangen von der Kirche, über die Diskothek, verschiedenen Feiern bis hin zur Schulbank und Arbeitsstelle, kennen gelernt haben. Die Eltern sind meist einverstanden mit den Entscheidungen ihrer Kinder und warten voller Freude darauf, dass sich ihre Kinder endlich in der Kirche trauen lassen.

Der Mehrzahl der Paare ist die kirchliche (sakramentale) Eheschließung sehr wichtig. Sie haben die Ehevorbereitung ernst genommen. Die Termine liegen schon fest, der Priester ist ausgewählt, die Kirche und das Restaurant sind für den entsprechenden Tag reserviert und das Brautkleid und der Anzug gekauft. Alle warten ungeduldig auf den Tag der kirchlichen Eheschließung, an dem der allmächtige Gott durch das Sakrament der Ehe ihre natürliche Liebe in übernatürliche sakramentale Liebe umwandeln wird.

Die kirchliche Eheschließung ist eines der wichtigsten Ereignisse im gemeinsamen Leben des jungen Ehepaars. Möglicherweise schenkt sich der Mensch in keiner anderen Beziehung dem anderen Menschen, den er liebt, so uneigennützig, wie das im Fall der Ehe und der Familie ist. Gott liebt solche Ehepaare unendlich, die sich selbstlos einander schenken. Der Ort, der sich am besten für das gegen-

seitige Geben und Nehmen eignet, ist die Ehegemeinschaft – die Familie. Die Ehe ist ein ewiger, unvergänglicher und heiliger Ehebund zwischen dem christlichen Paar. Der Augenblick der Eheschließung ist ein heiliger Akt. Gott vollbringt durch seine gnadenvolle Vermittlung ein Wunder, mit dem er „den Menschen als Abbild Gottes, als Mann und Frau schafft“ (vgl. Gen 1,27). Und deshalb ist der Ort der Spendung des Ehesakramentes für die

Es gibt keine sakramentale Ehe auf bestimmte Zeit! Die Ehe zählt zu den sieben heiligen Zeichen (Sakramenten), die Jesus Christus zu unserer Erlösung begründet hat. Die Sakramente sind nicht wertlos und leer, sondern wirkungsvolle Zeichen der Erlösung, und die Erlösung wiederum gilt nicht für eine bestimmte Zeit, sondern für die gesamte Ewigkeit. Im Sakrament der Ehe ist Jesus Christus selbst anwesend. Und solange die Ehepartner ihre Eheversprechen halten, bleiben sie bei Christus, denn er hat Worte des ewigen Lebens.

Foto: Marko Kastelo

Mehr als hundertsechzig junge Frauen und Männer, die ich in den vergangenen paar Jahren in Berlin, Rotterdam und in einigen anderen Gemeinden für die Ehe vorbereitet habe, haben mir gesagt, dass sie kirchlich heiraten möchten, weil ihnen auf diese Weise Gott helfen werde, ihre natürliche und endliche Liebe dauerhaft und heilig zu machen. Alle haben außerdem gesagt, dass sie keine Angst haben, die kirchliche Ehe zu schließen. Es ist ihnen bekannt, was die Kirche über die Ehe lehrt. Sie sind mit den Hauptmerkmalen der Ehe vertraut: Einmaligkeit, Unaflösbarkeit und Heiligkeit der Eheschließung. Jesus hat gelehrt, dass die Ehe einzigartig und unaflösbar ist. Er hat gelehrt, dass Ehebruch Sünde ist (Mt 5,27–28). Damit gibt Jesus der Liebe die größte und dauerhafteste Gelegenheit zur Entwicklung. Die Ehe ist im Grunde ein Geschenk des Heiligen Geistes, Kern und Ursakrament der göttlichen Schöpfung, an dem der Mensch als Gottes treues Abbild teilnimmt.

Ich beglückwünsche alle Neuvermählten auf dieser Welt, die ohne Angst willens sind, Gottes Ruf zu folgen, sich, ihr Leben, ihr Schicksal und ihre ewige Würde einander im einmaligen Wunder der Liebe, im Geheimnis der anderen Person, im kühnsten Akt der Liebe und des Vertrauens, in der Mitschöpfung neuen Lebens und Gestaltung der christlichen Familie, anzuvertrauen. Möge der gütige Gott – der Gott der Liebe, ihre Liebe segnen und schützen.

Ihr P. Josip Bebić, Delegat



Ivana Muslim und Tomislav Bebić frisch vermählt am 10.4.2010 in St. Franziskuskirche in Split

Neuvermählten heilig. Das Sakrament besteht im öffentlichen Versprechen der gegenseitigen Liebe (Einwilligung), der Treue und der Achtung. Das ist das einzige Sakrament, das nicht der Priester (oder der Diakon) spendet, sondern das die Neuvermählten, mit der Assistenz des kirchlichen Dieners und vor Zeugen, einander spenden.

Die kirchliche Eheschließung ist intime Teilnahme am Mysterium der göttlichen Liebe und des göttlichen Schenkens. Der heilige Ehebund kann nicht richtig geschlossen werden, wenn die beidseitige Liebe, Treue und Achtung für das gesamte Leben nicht versprochen und angenommen wird.

BISTUMS-REFORMEN (2)

Auch in Bayern schrumpft die heile Welt

Die sieben bayrischen Bistümer haben auf ganz unterschiedliche Weise mit rückläufigen Priester- und Gläubigenzahlen zu kämpfen. In einigen ländlichen Regionen ticken die Uhren noch anders und die Veränderungen kommen langsamer an. In der Landeshauptstadt München hingegen sind massive Umbrüche zu spüren. Teilweise haben Gemeinden ihre Mitgliederzahl in 40 Jahren halbiert. Insgesamt sind Pfarrverbände und Kooperationsmodelle auch in Bayerns Kirche Alltag geworden.

In Erzbistum München und Freising hat vor wenigen Tagen der neue Generalvikar, Prälat Peter Beer, sein Büro im Ordinariat bezogen. Handwerker geben sich die Klinke in die Hand, so manches muss umgestaltet werden. Auch der Reformprozess des größten Bistums im Freistaat ist eine Baustelle, allerdings eine viel größere. Vor knapp eineinhalb Jahren wollte Erzbischof Reinhard Marx die von seinem Vorgänger Kardinal Friedrich Wetter eingeleitete Flurbereinigung beschleunigen.

Radikalkur fürs Erzbistum

Von den 752 Pfarreien sollten nur noch 47 und nicht mehr, wie zunächst geplant, 200 selbstständig bleiben. Marx berief ein Zukunftsforum ein, zu dessen Abschluss im Frühjahr auch der neue Strukturplan beschlossen werden sollte. Nun zeigt sich, dass sich der ehrgeizige Zeitplan nicht halten lässt. Beer möchte den Kommunikationsprozess strecken und noch einmal in die Fläche hinein vertiefen. Zugleich ist er mit der Neuordnung des Ordinariats mit seinen rund 900 Mitarbeitern beauftragt. Eigentlich sollten die bisher über das Stadtgebiet verteilten Dienststellen 2010 in ein gemeinsames Gebäude umziehen. Auch dieser Termin ist wohl nicht mehr zu halten.

Im Erzbistum München zeigt sich der Wandel radikaler als an vielen anderen Orten. Vor allem die Pfarrgemeinden der Landeshauptstadt müssen jetzt zusammenrücken. Im einstigen Neubaugebiet Neuperlach im Südosten schmolz die Zahl der Katholiken seit den 1970er Jahren um mehr als die Hälfte. Sogar mit den evangelischen Christen zusammen stellt man nicht mehr die Mehrheit der

Wohnbevölkerung. Nach einem intensiven Diskussionsprozess haben sich die fünf Pfarreien dort zu einer Großpfarrei zusammengeschlossen; zwei Pfarrer teilen sich kollegial die Leitung. Für die Verwaltung der neuen

ltere Sicht für tragfähig. Den Gemeinden blieb die Wahl zwischen vier Kooperationsmodellen, von der Fusion bis zur lockeren Arbeitsgemeinschaft. Nach einer Probezeit gab es noch mancherlei Verschiebungen. Die meisten entschieden sich für die Variante mit der größtmöglichen Selbstständigkeit. Dies war auch in Bamberg, dem zweiten Erzbistum in Bayern, der Fall. Hier zog Erzbischof Ludwig Schick die Reform unter dem Eindruck massiver Sparwünsche sehr rasch durch und schloss sie schon 2006 ab.

Langsame Reform in Passau

Im Bistum Passau, geleitet von Bischof Wilhelm Schraml, sind bei 305 Pfarreien etwa drei Viertel der geplanten 113 Pfarrverbände errichtet. Doch es zeichnet sich ab, dass in nicht allzu ferner Zukunft nachgesteuert werden muss. Doch erst einmal sind die Dekanate dran, die in diesem Jahr von 17 auf 10 reduziert werden.

Spielräume in Regensburg

In Regensburg hat die Bistumsleitung um Bischof Gerhard Ludwig Müller den früher eingeschlagenen Kurs modifiziert. Sie kam Ende 2009 zu dem Ergebnis, dass die vor zehn Jahren gestellte Prognose der künftig in der Pfarrseelsorge tätigen Priester zu pessimistisch war. Heute gibt es 540 und nicht nur 453 aktive Geistliche, wie seinerzeit angenommen. Generalvikar Michael Fuchs berichtet aber auch von guten Erfahrungen mit ausländischen Seelsorgern, etwa indischen Ordensleuten. Und es gab "weniger Priester als vermutet, die ihren Dienst quittierten". In Regensburg sieht man die Strukturfrage denn



Münchener dom

Foto: www.muenchener-dom.de

Großeinheit wurde auf Drängen der ehrenamtlichen Kirchenpfleger eine hauptamtliche Geschäftsführerin eingestellt, die nun für knapp 100 Mitarbeiter – von den Erzieherinnen der vier Kindergärten bis zu Kirchenmusikern und Messnern – die Personalverantwortung trägt. Der Prozess des Zusammenwachsens birgt Sprengstoff: Grünalternative Friedensbewegte müssen sich mit Spätaussiedlern, Neokatholiken und ganz normalen Gemeindechristen arrangieren. Die Ballast der fünf Kirchenzentren wird schon bald zu hoch sein.

Sanfterer Kurs auf dem Land

Im kleinen Landbistum Eichstätt wurde schon vor sieben Jahren festgelegt, die 279 Pfarreien in 52 Seelsorgeeinheiten zusammenzufassen. Die Diözesanleitung, seit 2006 mit Bischof Gregor Maria Hanke OSB an der Spitze, hält diese Struktur auf mitt-

auch primär als Verteilproblem mit genügend Spielraum: Bei vernünftiger und gerechter Aufteilung der Priester könnte auch künftig in jeder Gemeinde mindestens eine Sonntagsmesse angeboten werden. Eine Pfarreiengemeinschaft gilt als Notbehelf, der nicht einmal einer formalen juristischen Errichtung bedarf. Ein Drittel der 631 Regensburger Gemeinden

täglichen Eucharistiefeier teilzunehmen. Wie viele Kilometer den Gläubigen aber konkret zuzumuten seien, sagte er nicht.

Experimente und andere Wege

Welche Rolle die Laien spielen und welche Auswirkungen die Struk-

einderatswahlen im Frühjahr 2009 zeichneten sich auch einige Neuerungen ab: Im Bistum Passau wird an drei Orten mit einem paritätisch zu besetzenden Pfarrverbandsrat experimentiert. In Regensburg soll ein solches übergeordnetes Gremium künftig die Regel sein. Pfarrgemeinden können aber die Wahl eines eigenen Gemeinderats beantragen und werden dies wohl auch zur Hälfte tun. In anderen Bistümern ist diese Alternative freigestellt, gemeinsame Räte wählen wollen nur wenige. Kooperation bei Ausbildung

Kooperation bei Ausbildung

In der Priesterausbildung arbeiten die Bistümer der Bamberger und der Münchener Kirchenprovinz mittlerweile eng zusammen – eine Konsequenz nicht zuletzt aus der Rückstufung der theologischen Fakultäten in Bamberg und Passau zu Universitätsinstituten. Die erfolgte auch auf Druck des Bayerischen Obersten Rechnungshofes. Über die Zulassungsbedingungen zum Priesteramt wird vor allem im Bistum Würzburg diskutiert, seit dort im vergangenen Jahr drei Geistliche kurz hintereinander aus dem Amt schieden, um sich fortan Frau und Kind zu widmen.

Quelle:

KNA-INFORMATIONSDIENST Nr. 3/
55. Jahrgang, 20. Januar 2010, S. 4-5



Gotischer Dom in Regensburg

hat bis heute ihren Pfarrer für sich allein.

Das von Bischof Walter Mixa geleitete Bistum Augsburg mit seinen mehr als 1.000 Seelsorgestellen steckt noch mitten im Umbruch. Generalvikar Prälat Karlheinz Knebel nannte unlängst ein interessantes Kriterium für weitere Umstrukturierungen: Sie müssen sich daran messen lassen, ob sie es „in zumutbarer Weise“ allen Katholiken ermöglichen, an der sonn-

turveränderungen auf den Priesterberuf haben sollen, das sind noch offene Fragen. Vom Experiment einer Quasi-Gemeindeleitung durch Laientheologen haben sich diejenigen bayerischen Bistümer, die sich ursprünglich darauf einließen, inzwischen weitgehend verabschiedet.

Dazu gehört, dass es in Regensburg und Eichstätt generell keine prieslerlosen Wortgottesdienste an Sonntagen mehr gibt. Bei den Pfarrgem-

Von Gott schweigen?

Sind Jugendliche gläubig? Ich weiß es nicht sicher. Zum Teil sicherlich schon. Doch auch vor den Jugendlichen macht die Glaubenskrise nicht halt.

Neben der sinkenden Anzahl von gläubigen Jugendlichen ist vor allem eine sinkende Anzahl derer zu konstatieren, die über ihren Glauben sprechen. Warum ist das so?

Es hat sowohl innere als auch äußere Gründe. Zum einen ist es natürlich schwer, sich zu Gott und Religion in einer Zeit zu äußern, in der – absolut zu Unrecht – Religion und Glaube auf wenige unverständliche Entscheidungen der Kirchenleitungen oder auf indiskutable Äußerungen ei-

niger weniger Gläubiger reduziert wird.

Aber was sind die inneren Gründe für das Verstummen in der Rede von Gott? Sicherlich die Scham und die Angst, in den oben geschilderten Situationen (einzelne Entscheidungen der Kirchen bzw. Äußerungen mancher Gläubiger) seinen Glauben zu bekennen. Aber vielleicht auch – und das schreibe ich selbstkritisch als Jugendlicher – die allgemeine Furcht vor einem Bekenntnis.

Mit einem öffentlichen Bekenntnis lege ich mich fest, ich gebe anderen Menschen die Möglichkeit,

mir zuzustimmen, aber auch meine Überzeugung abzulehnen und gegebenenfalls mich anzugreifen. Ich lasse mich mitunter in Schubladen stecken und mache mich verletzlich.

Nichtsdestotrotz sollten wir den Mut haben, von unserem Glauben zu reden und uns zu ihm zu bekennen.

Tobias, 18 Jahre
(Image 11/09)



Foto: Stefan Redel – Fotolia.com

PFORZHEIM

Novi misijski centar

Zahvaćena valom novčane i personalne krize, Nadbiskupija Freiburg je prije pet godina od četiri hrvatske katoličke misije sastavila jednu pod nazivom „Mittelbaden“. Novonastalu „mega-misiju“, čije je središte u Karlsruheu, vode hrvatski salezijanci don Ivo Nedić, don Mihael Rodić i don Vitomir Zečević. Uz svećenike djeluju i pastoralni suradnici Ivan Bošnjak i Dominik Spajić.

Spajanjem bivših misija Offenburg, Gaggenau, Karlsruhe i Pforzheim-Bruchsal u jednu išlo se za tim da se pastoral u ovome dijelu Njemačke što više usredotoči na Hrvatima brojni grad Karlsruhe iz kojega bi polazila sva „misionarska putovanja“ hrvatskih pastoralaca. Nove smjernice Nadbiskupije (Pastorale Leitlinien) na str. 40. tematiziraju i pastoral misija drugih materinskih jezika. Tu se doslovno kaže: „Za misije drugih stranih jezika će se izraditi plan koji predviđa snažniju integraciju u pastoral Nadbiskupije kao i smanjenje njihovog broja.“ U međuvremenu su ti planovi dobrim dijelom postali stvarnost. Ipak, nisu uglašena sva nekadašnja misijska središta. O tome govori primjer iz Pforzheima. Tu su Hrvati zajedno s Talijanima više od deset godina imali zajednički pastoralni centar. Odlukom Nadbiskupije, taj je zajednički centar zbog skupe najamnine prije godinu dana otkazan. Hrvati ipak nisu ostali na ulici; našli su svoj novi dom u obližnjem njemačkom župnom centru St. Antonius, u čijoj se



crkvi održavaju i svakonedjeljna hrvatska bogoslužja. Na poticaj Nadbiskupije njemačka ih je zajednica bratski primila. Uostalom, poznati su jedni drugima kroz povremene zajedničke mise, posebno u Velikom tjednu. Povjerenje koje su prema Hrvatima stekli kroz zajedničko slavljenje Boga urođilo je konkretnim plodovima.

U nedjelju 28. veljače bilo je svečano otvorenje novog misijskog centra u Pforzheimu. U prepunoj misijskoj dvorani riječi blagoslova izrekao je don Ivo Nedić uz nazočnost triju njemačkih svećenika i više članova njihova župnog vijeća. Mjesni župnik dr. Johannes Mette u svome je govoru istaknuo da je još veća blizina hrvatske katoličke zajednice blagotvorna za njemačku. Oba su župnika izrazila želju za što boljom međusobnom suradnjom dviju zajednica koje su već do sada pokazale visoku svijest pri-padnosti isto obitelji, koja se zove Cr-

kva. Uslijedili su kratki govor predsjednika pastoralnih vijeća g. Premužića i g. Rennera te arhitekta g. Rütera koji je vodio poslove adaptacije i renoviranja. Svećani čin otvorenja uveličao je gitaristički ansambl „Glazbene škole za mladež“ iz Pforzheima u kojem svira i jedan Hrvat (Ivan Spajić) te solistički prilog pjevača Branka Hertla, vrijednog člana misijskog zbora. Nakon blagoslova uslijedilo je ugodno druženje uz bogate stolove za koje su se velikodušno pobrinuli članovi misijskog vijeća i vrijedne domaćice. Hrvatski misijski centar u Pforzheimu nalazi se na 2. katu njemačkog centra St. Antonius. Sastoji se od dvorane, učionice i ureda. Tu se redovito održavaju susreti pjevača, djece i umirovljenika. U planu je i uređenje knjižnice. Ugodan i svijetao prostor jednostavno poziva na druženje i učenje. Želja je pastorljanog osoblja da Hrvati u Pforzheimu i okolicu to iskoriste.

Dominik Spajić

ROTTERDAM

Marijana Zovko u Nizozemskoj



Kantautorica i pjevačica duhovne glazbe u iseljeništvu Marijana Zovko na svom je putu svjedočenja 20. i 21. ožujka prvi put posjetila hrvatske

vjernike u Nizozemskoj. Marijana je nastupala u Hrvatskoj katoličkoj župi sv. Nikole Tavelića u Nizozemskoj, koju vodi fra Ivica Jurišić, na misnim

slavlјima i korizmenim susretima hrvatskih vjernika u Amsterdamu, Rotterdamu i Tilburgu. Marijana pjeva i svjedoči iz svog života, i svoj križ ne doživljava kao teret nego ga sjedinjuje sa Isusovim križem. Ujedno je to bila i prigoda da Marijana predstavi svoj treći album „Svjedočenje“ koji je objavljen pred kraj protekle godine. Marijana je najprije nastupala u Amsterdamu gdje se misa na hrvatskom jeziku služi svakih 14 dana. Osim u Amsterdalu Marijana je nastupala u Rotterdamu, kao i pred malom hrvatskom zajednicom u Tilburgu, gradiću udaljenom sat i pol vremena od Rotterdama. U hrvatskoj župi u Nizozemskoj gostovao je i hrvatski misionar iz Runde fra Ivica Perić koji je vjernike upoznao sa izgradnjom škole koja će dobiti ime o hrvatskom franjevcu Vječi Ćuriću. Tekst i snimka: Andela Drmić

LUDWIGSBURG

Kolekta za Afriku

Korizmeni petci, uključivši i Veliki petak u hrvatskim katoličkim zajednicama Ludwigsburg, Bietigheim, Kornthal, Vaihingen/Enz i Illingen bili su u znaku odricanja za siromašne u Africi koje poslužuju sestre franjevke iz Splita na Lovretu.

Uskrsni dar za Afriku iznosio je 2500 eura. IKA

BERLIN

Intenzivno življenje vjere

Slavica i Josip Kljajić, mlađi roditelji dvojpolgodишnjeg Samuela i petomjesečne Eve Marije, ovog su Uskrsa imali obiteljski događaj koji će dugovo vremena ostati u sjećanju i njima i gostima koje su pozvali.

U njemačkoj crkvi Anđela u općini Neukölln u Berlinu krštena je njihova Eva Marija i to u noći vaznenog bdijenja, u posebnom obredu, zajedno s drugih sedmero djece i jednom odraslošću osobom. Obred je potrajan cijelu noć, a pratile



su ga molitva, pjesme i glazba članova molitvene zajednice kojoj obitelj Kljajić pripada. Naime, Slavica i Josip Kljajić, uz to što redovito sudjeluju na misnim slavlјima u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Berlinu, koju vodi fra Petar Čirko, pripadnici su i molitvene zajednice Neokatolikenski put, koja u Berlinu djeluju u njemačkoj katoličkoj župi Maria Frieden. Jedna je to od više ovakvih molitvenih zajednica koje djeluju u Berlinu.

Sonja Brelić

EHINGEN

Proslavljen zaštitnik zajednice



Svečanost je uveličala i klapa „Croatia“ iz Münchena

Hrvatska katolička zajednica u Ehingenu proslavila je 21. ožujka blagdan sv. Josipa, zaštitnika zajednice. Na svečanom misnom slavlju koje je predvodio župnik vlč. Ilija Krištić u crkvi svetog Mihaela prinijeli su mladi odjeveni u narodne nošnje prinosne darove, a pjevanjem duhovnih pjesama misno slavlje uveličali su klapa „Croatia“ iz Münchena i crkveni zbor „Sveti Josip“ pod vodstvom Janje Kobaš.

Nakon svete mise uslijedio je zajednički ručak i svečani program u župnim prostorijama u organizaciji zajednice u Ehingenu. Pod vodstvom pastoralne referentice Janje Kobaš i mladih i angažiranih djevojaka Sabrine Pokrivke, Zdravke Bosančić, Ane Marije Galinec i Marije Magdalene Dusper predstavljena je okupljenim vjernicima tema pod naslovom „Bogoslov ruke“. Mladi, koje su za ovu

prigodu pripremile spomenute djevojke i Janja Kobaš, pomoću plakata i čitanjem prigodnih tekstova objasnili su simboliku ruke i svakog pojedinog prsta. Nastup klape „Croatia“ iz Münchena kao i pjevanje bogoslova Vrhbosanske katoličke bogoslovije, koji su došli u posjet u pratnji prof. crkvene glazbe Marka Stanušića, sve su oduševili. „Ljudi su bili oduševljeni, u tišini su gledali program i slušali srcem“, rekla je Ljiljana Frigan, drugopredsjedavajuća u pastoralnom vijeću zajednice u Ehingenu.

Pomoć Tanzaniji

Vjernici iz zajednice Ehingen su od prodaje ručnih radova, uskrsnih svjeća i sl. sav prihod darovali župu Mbinka u Tanzaniji. „Mi uvijek pomazemo župu Mbinka u Tanzaniji u kojoj radi s djecom s invaliditetom

časna sestra Kaja Perić. Sav prihod namijenjen je djeci“, istaknula je pastoralna referentica Janja Kobaš.

Izabrano pastoralno vijeće

Hrvatska katolička zajednica u Ehingenu održala je 14. veljače izbore za pastoralno vijeće. Od 450 birača biralo ih je 230, odnosno 51 posto. Za vijećnike je predloženo dvanaest kandidata od kojih je osam ušlo u pastoralno vijeće: Mirko Pokrivka (191 glasova), Ljiljana Frigan (187), Ruža Budak (159), Božica Zubak (157), Daniel Klačinski (142), Manuela Pušeljić (113), Zlatko Grgić (107), Đurdica Zidarić (103). U prošireni odbor ulaze: Lidija Bolarić (78), Daria Markotić (68), Ljuba Vuković (67), Ante Jerković (53). Hrvatska katolička zajednica Sveti Josip osnovana je u siječnju 2006. godine dekretom biskupije Rotenburg-Stuttgart kao zajednica vjernika drugih materinskih jezika u sastavu Katoličke crkvene zajednice Sveti Michael.

Tamara Hrvat Jasić

OBAVIJEŠTI

Sveučilišna škola hrvatskog jezika i kulture održat će se u Zagrebu od 26. lipnja do 23. srpnja u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatske matice isljenika.

Mala škola hrvatskog jezika i kulture održat će se od 19. do 30. srpnja u Novom Vinodolskom u organizaciji Hrvatske matice isljenika.

Za sve informacije javite se na tel. +385 1 611 5116; fax: +385 1 611 522; e-mail: lada@matis.hr

SINDELFINGEN

Hrvatski križni put

Ovogodišnji preduskrsti blagdan hrvatskih vjernika okupljenih u hrvatskim katoličkim zajednicama Sindelfingen, Böblingen, Leonberg i Herrenberg protekli su u iznimno velikom odazivu i skrušenoj molitvi. Veliki Petak, dan muke Gospodnje, započeo je velikim hrvatskim križnim putom gradskim ulicama Sindelfingena. Svečana je procesija sa 800 vjernika, predvođena voditeljem zajednice fra Marinkom Vukmanom, krenula ispred misijskih prostorija i uputila se ulicama grada Sindelfingena uz molitvu i pjesmu na hrvatskom i njemačkom jeziku. „Ovo je deseti put da organiziramo križni put ulicama Sindelfingena



i nakada nas nije bilo toliko”, kazao je fra Marinko istaknuvši kako je sve proteklo onako kako se samo poželjeti moglo. „Iznimno smo zahvalni svim sudionicima ovog nezaboravnog pobožnog djela, posebno našim mlađima. I ovaj put još jednom smo posv-

jedociili svoju pripadnost vjeri i Crkvi”, rekao je fra Marinko.

O značenju i povijesti Velikog petka govorio je gost iz domovine dr. fra Ante Akrap, profesor filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu. **Tekst i snimka: Bono Žepić**



Zaručnički tečaj

Nedavno je HKZ Sindelfingen 15 parova iz te zajednice i okoline prisustvovalo zaručničkom seminaru. O pitanjima vjere razgovarali su s voditeljem zajednice fra Marinkom Vukmanom, a o teškoćama i preprekama s kojima će se budući supružnici susretati kroz život te o načinima kako ih riješiti s psihologinjom Zrinkom Lučić-Vrhovac. **Ivana Livač**

BAD CAMBERG – MANNHEIM

Petnaest godina „Kruha sv. Ante”

UBad Camberg-Erbachu proslavljena je 19. travnja 15. obljetnica osnutka i djelovanja dobrovorne udruge Antoniusbrot e.V. Ta je udruga zapravo njemački ogrank „Kruha sv. Ante”, humanitarno-karitativne organizacije Franjevačke provincije Bosne Srebrene, Sarajevo. Istoga dana prije podne zasjedao je upravni odbor, a održana je i skupština udruge. Popodne je u župnoj dvorani sv. Mauricija, pred oko stotinjak članova, gostiju i prijatelja, svečanom akademijom proslavljena ta mala obljetnica. Sve je pozdravio je fra Ivica Alilović, predsedavajući upravnog odbora. Posebnu zahvalu uputio je svima, koji su 1995. sudjelovali na osnivačkoj skupštini Antoniusbrot e.V. u Moersu, kao što su Brigitte John, Doris Otto, o. Peter Amendt OFM, fra Anto Batinić i drugi. Na koncu je fra Ivica zamolio sve nazočne da prema svojim mogućnostima podrže i po-

mognu dobrotvorni rad ove udruge, jer je gospodarsko i socijalno stanje u BiH vrlo loše, politička sitacija neizvjesna i nedorečena, a javne kuhibine „Kruha sv. Ante” svakodnevno hrane na stotine gladnih ljudi. Nazočnima su se obratili i gradonačelnik Wolfgang Erk te načelnik Alfred Meyer. Zbog zatvorenosti zračnoga prostora na skup nisu stigli provinciali Bosne Srebrene fra Lovro Gavran te ravnatelj „Kruha sv. Ante” fra Stipan Radić. Njihovi su pozdravni govorovi pročitani nazočnima. Vrlo nadahnut govor održala je Brigitte John, neuromna poslovoda udruge i velika dobrovorka. Ona je već 1991. u Mannheimu pokrenula akciju „Humanitarna pomoć BiH”. Od 1992. redovito surađuje s domovinskim „Kruhom sv. Ante”, koji je za vrijeme rata imao sjedište u Splitu, a 1995. bila je na osnivačkoj skupštini Antoniusbrot e.V. Od 1999. sjedište udruge nalazi se

na njezinoj kućnoj adresi u Mannheimu. Ona je istakla da je u Hrvatsku i BiH poslano novca i humanitarne pomoći u iznosu od gotovo pet milijuna eura. Na račun udruge od početka do danas uplaćeno je 313.602 eura. Svaki prilog i sva darovana pomoć prispjela je potrebitima izravno u ruke, jer Antoniusbrot pomaže iz prve ruke i na licu mjesta. B. John je osobno više puta boravila u Hrvatskoj i BiH. Veliku potporu u njezinu dobrotvornom radu od početka pruža joj muž Bernhard. U glazbenom dijelu programa sudjelovali su Rajko Radišić (glasovir), solo-pjevač Peter Wajand te fra Ivica Alilović. Svi oni koji žele pomoći siromašnima, mogu svoje priloge slati na:

Antoniusbrot e.V.,
Konto-Nr. 317 6005, BLZ 67050101,
Sparkasse Rhein-Neckar-Nord, a sve informacije mogu dobiti od Brigitte John, tel. 0621-741259. **KSA**

KOBLENZ

Proslavljen Uskrs

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Koblenz, koju vodi vlč. Stjepan Zadravec, svećano je u crkvi sv. Franje u Koblenzu proslavljen Uskrs kojemu su prethodili obredi Velikog tjedna. Slavlja je uveličao misijski mješoviti zbor „Lira“ kojega vodi Iva Lesica.

Kao što svjedoči i fotografija, vjernici rado donose košarice s hranom na blagoslov koju za Uskrs u zajedništvu blaguju u svojim obiteljima.

Tekst i snimka: Jakov Vranković



MÜNCHEN

„Izgubljeno djetinjstvo“ Antuna Banovića

U nedjelju 21. ožujka u kapeli bl. Alojzija Stepinca u Münchenu predstavljena je knjiga „Verlorene Kindheit“ (Izgubljeno djetinjstvo) mladog hrvatskog iseljenika Antuna Banovića kojemu je to ujedno literarni prвијenac. Predstavljanju je nazočilo tridesetak zaljubljenika pisane riječi koji su kroz izlaganje mladog autora mogli doznaći razloge nastajanja autobiografskog djela koje nas vraća u ratom pogodenu Srednju Bosnu u devedesetim godinama. Među nazočnimima su bili i konzulica za kulturu, iseljeništvo i obrazovanje Sanja Sütő i hrvat-



ski konzul iz Generalnog konzulata Bosne i Hercegovine Luka Džolan. Voditelj misije fra Tomislav Dukić je na početku predstavljanja knjige odao priznanje mladom autoru koji je svo-

ja bolna sjećanja predočio u pisanu riječ koja svjedoči o danima patnje, ali i nade u neko bolje sutra. Predsjednik Matice hrvatske ogranka München Romano Sole je istaknuo kako bi primjer Antuna Banovića mogao poslužiti i drugim mlađim iseljenicima da svoja sjećanja, uspomene i tajne predoče u književno stvaralaštvo.

Autor knjige je u svom predstavljanju objasnio razloge nastajanja knjige koja je temeljena na istinitim događajima vezanim uz rat na prostoru Bosne i Hercegovine.

Tekst i snimka: Andela Drmić



FRANKFURT AM MAIN

Križni put za starije osobe

Zauzeta skupina dragovoljaca, koja već duže vremena, kao spona između migracijske službe Caritasa i Hrvatske katoličke župe Frankfurt organizira jednomjesečne susrete za starije osobe, 29. ožujka je priredila križni put za starije osobe u prostorijama Hrvatske katoličke župe u Frankfurtu. Tekst i postaje križnoga puta bili su primjereni svakidašnjici gastarabajterskog života. Prije križnog puta bilo je vremena i za kratko druženje uz kavu i kolače. Susret je završio sa sv. misom u župnoj kapeli.

Skupina se sastaje dragovoljno i priređuje svakog zadnjeg ponedjeljka u mjesecu susret za starije osobe u dvorani hrvatske župe Rüsterstr. 5. Svakotko, tko se želi susresti uz kavu i razgovor, izmjeniti iskustva i doživljaje svakodnevnice, srdačno je pozvan.

- Hrvatska katolička župa Frankfurt organizirala je i ove godine na Veliki petak već tradicionalnu **procesiju križnoga puta** ulicama Frankfurta. U procesiji koja je počela na Römeru, sudjelovao je veliki broj hrvatskih vjernika iz Frankfurta i okolice. Nakon toga su bili obredi Velikoga petka u katedrali koje je predvodio fra Blaž Toplak, prof. na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju.

LJ.M.B.

MÜNCHEN

Predstavljena knjiga Jelene Brezić

Usubotu 27. ožujka u prostorijama Hrvatske katoličke misije München predstavljena je knjiga pjesma teologinje, psihoterapeutkinje i pjesnikinje Jelene Brezić pod nazivom „Ljubav i vjerovanje“. Bili su to trenuci u kojima je Jelena svojim stihovima o ljubavi, vjeri i nadanju posjetiteljima otkrila dio svog svijeta sazdanog od snova i od traženja one konačne ljubavi koja se pronalazi u Bogu. Predstavljanje knjige privuklo je četrdesetak posjetitelja koji su mogli uživati u večeri ispunjenoj stihovima i glazbom. Među posjetiteljima su bili i voditelj misije fra Tomislav Dukić, predsjednik Matice hrvatske ogranka München Romano Sole, voditelj akademskog misijskog kruga mr. Ante Moro. Predstavljanje Jeleninog prvijenca vodio je



mr. Ante Moro, koji je izrazio svoje zadovoljstvo da može predstaviti Jelenine pjesme koje otkrivaju njenu osobnost i snagu životnog iskustva protkanog vjerom u Gospodina. Pjesnikinja je u početnom obraćanju pos-

jetiteljima otkrila kako je zbirka pjesama „Ljubav i vjerovanje“ posvećena njenom ujaki Marku Rajčiću koji je do svoje smrti Jeleni bio poput oca i najboljeg prijatelja. Posebnost tom susretu podario je i nastup mlade pijanistice Diane Grus.

bić na glasoviru. „Pisanje je za mene put promišljanja vlastitih osjećaja, put traženja istinske ljubavi koju možemo pronaći samo u Gospodinu“, istaknula je Jelena Brezić.

Tekst i snimke: Andela Drmić

NJEMAČKA

Gostovanje Sanje Pilić

Najčitanija hrvatska spisateljica Sanja Pilić gostovala je od 10. do 14. ožujka u Ulmu, Friedrichshafenu, Singenu, Tuttlingenu, Balingenu, Ehingenu, Laupheimu i Stuttgartu. Susret je organizirala i pratila koordinatorica hrvatske nastave Ulm prof. Slavica Mihaljević uz nesobičnu pomoć Hrvatske katoličke zajednice Ulm, koju vodi svećenik Ilijan Krištić. Sanja je predstavljala svoje knjige govoreći ukratko o načinu nastanka pojedinih knjiga, od nagovora urednika dječjih listova Modre laste i Smiba do natječaja Večernjeg lista, narudžbi i samostalne potrebe za pismenim izrazom. Sanja je ležerno pričala o završljamama sveremene obitelji, o zaljubljivanju, razgovorima u dnevnom boravku, tetama i proljeću koje obožava. Upravo takva tematika, bliska mladima, učinili su da je zastupljena u lektiri skoro svih razreda osnovne škole u Hrvatskoj.

Ilija Nikić



ZLATNI PIR

Maša i Petar Gojević



Unedjelju 7. ožujka svoj zlatni pir proslavili su Maša i Petar Gojević. Na euharistijskom slavlju u Frankenthalu obnovili su svoja obećanja, a slavlje je nastavljeno u krugu njihove obitelji i prijatelja. Prije pedeset godina obećali su svoju vjernost Bogu u župi Koška kod Našica. Danas žive u Njemačkoj. U čestitkama zahvaljuju na njihovoj dobroti i ljubavi kćerke Marija i Katarina, zetovi Petar i Stefan te unuci Andreas, Stefan i Kristina. Čestitkama su se pri-družili prijatelji i župljani. ■

FRANKFURT AM MAIN

Kazimir opet na djelu

Istaknuti hrvatski humanitarni djelatnik iz Frankfurta Kazimir Barukčić, kako ga od omilja zovu – veleposlanik dobre volje, uključio se u akciju prikupljanja novčanih sredstava u Fond Gospe Sinjske u Franjevačkom samostanu u Sinju. Kazimir je aktivni član Hrvatske katoličke misije Frankfurt. Iz spo-menutog fonda se pomaže materijalno siromašnim studentima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Kazimir prikuplja



novac od darovatelja iz Frankfurta i šire, a popis darovatelja, od kojih je uvi-jek na prvom mjestu s naj-većim iznosom, uredno i transparentno proslijedi u Fond Gospe Sinjske na čijem je čelu gvardijan fra Bože Vučeta. Kazimir je do-sad uz potporu supruge Mare prikuplja novčana sredstva i u drugim akcijama, a jedna je od njih i akcija za svetište Majke Božje u Olovu. ■

NAJAVA

- **Hrvatske svjetske igre**
održat će se od 18. do 23. srpnja u Zadru. Više na:
www.zadar2010.org

Ostvarenje snova povratka u domovinu

Jakov Rafael Romić, „Otudanje banovina slobode“ – svezak peti, Naklada K. Krešimir, Zagreb, 2010., 80 str.

Peti svezak pjesama Jakova Rafaela Romića pod nazivom „Otudanje banovina slobode“ svojevrsna je kruna pjesničkog izričaja ovog netipičnog hrvatskog filozofa, teologa i franjevca, koji i filozofiju i teologiju i franevaštvo doživljava, proživljava i istinski razumije na svoj doista originalan pjesnički način, u koji pohranjuje svoja intelektualna, religiozna, moralna, politička, povijesna, nacionalna i ina saznanja i iskustva o čovjeku i svijetu, koja je



skupljao i sabirao kroz sedam desetljeća svoga hoda putovima i bespućima svoje bogate egzistencije.

Peti svezak svojvrsni je izraz ostvarenja Romićevih snova o povratku u domovinu nakon višegodišnjeg dragovoljnog i nedragovoljnog života i rada u inozemstvu. U njemu se zrcali životno iskustvo skupljeno

diljem svijeta, a najviše diljem vlastitih razmišljanja o onome što ga okružuje, što jest, što bi moglo biti. Dakako, i podvlačenje crte ispod ostvarenih i ne-

ostvarenih snova, ispod koje buja sjeća, ali zadovoljstvo što se ponovno napaо u svom slobodarski opjevanom Dubrovniku i u svojoj slobodnoj Hrvatskoj. A razloga za zadovoljstvo itekako ima, pogotovo što je, odlazeći iz domovine u sedamdesetim godinama prošloga stoljeća proročki obećao sebi i bliskim prijateljima da se neće vratiti s jugoslavenskom pasoшem nego isključivo s hrvatskom putovnicom.

Ovaj peti svezak je povratnički; napisan i tiskan od povratnika, a s potporom povratnica: gospđe Barbare Kiričić i gospođe Danice Romić.

Prof. dr. Ivan Kordić

hrvatski se barjak vije

glavne utvrde našega grada
lepršavo i rado pripovijedaju
s hrvatskim barjakom
crven bijelim plavim
i ponosnim

a ja
ponekad mislim na onog
zaciјelo mladog i jogunastog
konavljanina koji
prije dva stoljeća
nakon loma slobode
u zanosu ustanka
barjak svetoga parca
na orlanda uzdignu

starom vojniku
kad sve to zapazi
srce od radosti puče
te se na tle stropošta
mrtav

kad mene tuga tišti
il briga pritišće
ništa mi ljepše nije
već odšetati
na pile pa
u vjetrom nategnutoj trobojnici
pozdraviti dom

taj me pogled
odmara

našu trobojnicu nekako ne volim
vidjeti na „royalu“ i „imperijalu“
na tvrdama osvajača
iako znam da su im
događaji drugu dušu dali

onada se još jednom pomolim
ponekad
za duše
onog jogunasta konavljana
i starog onog
plemenitog vojaka

konačno
odem još potrošit
koju kunu
te šapčući
kuna kunaa
lijepo kući
pjevajući

Iz knjige pjesama „Oruđanje banovina slobode“ – svezak peti, str. 55-56.

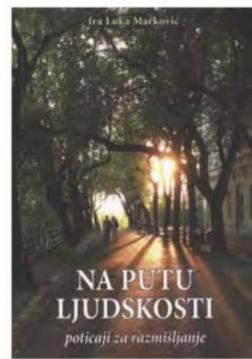
Na putu ljudskosti

Fra Luka Marković, „Na putu ljudskosti“ – poticaji za razmišljanje, Naklada sv. Antuna, Zagreb, 2010., 96 str.

U novoj knjizi voditelja Hrvatske katoličke misije Münster dr. fra Luke Markovića, franjevca Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, objavljena su osamdeset i dva poticaja za razmišljanje pod naslovom „Na putu ljudskosti“. Poticaji su kratki i životno sadržajni u kojima su primjeri iz života i iz Svetog pisma. U poticajima autor uvijek daje jasnu teološko-životnu poruku temeljenu na

Svetom pismu kako se s Bogom lakše živi, a život dobiva smisleniju osnovu.

„Isusov govor o Kraljevstvu Božjem nije samo govor o kraljevstvu na 'nebesima' nego i poticaj na stvaranje odnosa među ljudima koji će vratiti izgubljenu sliku raja“, ističe autor u poticaju pod



nazivom „Kraljevstvo Božje“. U svojim poticajima autor se dočice i tema poput svijeće, života, razuma, radosti, patnje, zadovoljstva, ljubavi, prijateljstva, oprosta, zahvalnosti, oholosti, samocene, pohlepe i sl. Knjiga može biti dobro štivo za svakodnevno duhovno obogaćenje, a i kao kvalitetna građa za pripremu meditacija i propovijedi.

A.P.

živa zajednica 5/2010 21

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi čitatelji!

Svibanj nam donosi proljetno sunce i lijepе dane, a mi smo se potrudili za opuštanje donijeti vam zgodnu pričicu za dobro raspoloženje. Budite nam i dalje dobro i uživajte u proljeću.

Zanimljiva pričovijest



Veliko iznenadenje

Bio je običan svibanjski ponедjeljak. Sunce se već rano ujutro pojavilo i naznačilo ljepotu proljetnog dana. Antea je već u 6.20 sati bila na nogama, što je za njenu priliku strašno rano. Obično bi je mama u to vrijeme prvi put zvala, pa nakon pet minuta opet, tako da bi se to odvuklo i ona bi konačno mrzovoljno ustala tek pola sata kasnije. Ali danas je bila ponosna na sebe i veselila se što se dosjetila upotrijebiti dvije budilice. Mama je bila iznenadena, kad ju je došla probuditi, a ona je već bila potpuno spremljena za školu. To je bio dokaz da je to stvarno bilo predivno iznenadenje. Mama je ostala bez riječi i zapanjeno se zagledala u Anteu. Tako nešto još nije doživjela. Antea uputi mami zanosan smješak, poljubi je u obraz i pozdravi je veselo: „Dobro jutro, mamice, danas sam čak ustala ranije od tebe.“ Mama je zbumjeno promrmljala: „Dobro jutro, zlato“, ali ništa nije pitala i Antea je požurila doručkovati. Mama nema pojma, pomisli Antea, baš sam se dobro sjetila ovog. I dok se mama nije mogla načuditi novim dobrim navikama svoje kćeri, Antea je već sama spremila svoj sendvič za školu, čak počistila stol za sobom u kuhinji i krenula u školu. Mama se zbumjeno, ali i radosno spremala na posao. Bio je to sasvim nov doživljaj jutarnjeg vrtloga, koji je dosada uvek počinjao s upozoravanjima. Tako je i mama opušteno krenula na posao, bez živciranja i hektike. Mama nije imala pojma, što se to moglo dogoditi da je Antea sama od sebe postala preko noći primjerna tinejdžerka. Možda je zaljubljena, pa se žuri u školu, pomisli mama. Kad je poslijepodne ustanovila, i to opet s iznenadenjem, da je nje na kćer pospremila cijeli nered u svojoj sobi, čak obrisala podove i prašinu, nije više bila sigurna da je neka zaljubljenost u pitanju. To mora biti nešto drugo i stalno se pitala, što se to dogodilo s Anteom, jer ovakav preokret joj nije bio jasan. Ah, možda danas ima samo dobar dan,

razmišljala je dalje, ali nije željela ništa pitati, kako ne bi slučajno previše rekla, jer to nekad može biti kobno. Sljedeći dan se isto tako ponovio, tako da se mama opet iznenadila u pozitivnom smislu. Nakon što je cijeli tjedan tako prošao, mama je bila uvjerenja, da je Antea dospjela konačno do neke vrste zrelosti odrasle osobe. Antea je sa zadovoljstvom primjećivala mamine poneke nesigurne poglede i radovala se svom velikom iznenadenju. Čak je i u subotu ustala u 10 sati, a ne u podne, kao dosad, tako da je mama apsolutno zanijemila. Koliko je god mogla, nastojala je pomoći mami cijeli dan u domaćinstvu. Antea je jedva čekala sutrašnji dan i spremanje velikog iznenadenja. Bila je sva uzbudena, jer mama nije uopće imala pojma. U nedjelju je ustala vrlo rano, otišla u pekarnicu i cvjećarnicu, spremila doručak i kad je čula roditelje da su budni, tati je dala znak da mami zatvoriti oči i onda je mami donijela doručak u krevet. „Sretan ti majčin dan, mama!“, veselo je viknula Antea i poljubila iznenadenu mamu i pružila joj mali buketić. „Ovaj cijeli tjedan je moj dar za tebe. Nadam se da sam te razveselila. Volim te puno“, rekla je Antea smiješći se. Mama, kojoj su od iznenadenja i radosti, navrle suze u očima, zagrljala je Anteu. Konačno, kad se smrila, progovori: „Tvoje iznenadenje je stvarno prekrasno, nisam imala

uopće pojma. Hvala ti za tvoj trud, nikad nisam dobila takav dug vremenski ovisan dar, to je baš nešto posebno. Tjedan je bio predivan.“ Antea je bila ponosna i vidjevši maminu razdraganost, nadoda brzo: „Mama, ustvari, mislila sam ti darovati samo ovaj tjedan, ali moram priznati da mi to ranije ustajanje bolje odgovara i to će stalno tako činiti, tako da se možeš od sada uvijek veseliti dobrom početku jutra. Što se tiče pospremanja, neću pretjeravati kao ovaj zadnji tjedan, jer je prenaporno, ali će biti bolje, nego što je dosad bilo. A, sad se idem odmoriti, jer je priprema iznenadenja vrlo naporna stvar, a uostalom tinejdžeri barem vikendom trebaju biti kasnije na nogama, nego roditelji!“



Bog i Crkva u outu?

„Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta. Tko ustraje do kraja, taj će se spasiti”, govori Isus. On nije i ne može biti out.

Nije lako biti vjernik i redoviti sudionik katoličkih bogoslužja u posljednjih nekoliko mjeseci. Skandali groznih zlostavljanja djece i mladih od strane pojedinih svećenika i drugih crkvenih djelatnika uzdrmali su i kod mnogih čvrstih vjernika ne samo povjerenje u Crkvu kao ustanovu nego i vjeru u Boga. U pitanju je ne-nadoknadići gubitak povjerenja u ustanovu, koja je samu sebe predstavljala moralnom vertikalom. Koliko god postotak zlostavljanja u crkvenim ustanovama bio relativno nizak u odnosu na stvarne te osobito na tamne brojke zlostavljanja u obiteljima, školama i različitim udrugama, ni jedan jedini slučaj ne smije se relativizirati. Visoki vjerski, društveni i moralni ideali kršćanskog uvjerenja, napose nje-gove katoličke varijante, vraćaju se Crkvi put bumeranga. Ako ih se službeno zastupa, ako se propovijeda, ako se drugima s visoka drže lekcije, osobito o moralnim temama, tada se naravno očekuje od te iste Crkve, nje-zinih profesionalaca i članova, da žive prema tim idealima i za te ideale. Osobni primjer i osobno uvjerenje bili su i ostali najbolji oblik svjedočenja.

Crkva je ne samo božanska i sre-ta nego i ljudska ustanova, čiji su članovi pa i profesionalni službenici grješni i slabici ljudi. U gotovo nevidenoj globalnoj medijskoj kampanji razotkrivanja zlostavljanja djece i mladih u Crkvi i od strane svećenika i drugih crkvenih službenika, mediji i javno mnenje ne govore toliko o grješnosti i slabosti pojedinog svećenika naprimjer, nego odmah upiru prstom u Crkvu i njezin sustav. Pritom se međutim često zanemaruje ili namjerno zaboravlja da je upravo Crkva kao ustanova među prvima donijela mjere sprječavanja zlostavljanja kao i ophodjenja prema žrtvama i počiniteljima. Iako se nijedan provjereni i stvarni slučaj zlostavljanja ne smije umanjivati niti ublažavati, ipak se dobija dojam da se trenutno radi o globalnoj – ponajprije medijskoj – orkestriranoj kampanji pro-

tiv Crkve kao institucije. Bilo bi svaka-katastrofalno kada bi to bio i orestriran napad na temeljne vrednote koje zastupa ta ista Crkva. U tom sluča-



Kristova žrtva na križu ne može biti out

ju bi došlo čak do urušavanja zapadnoeuropejskih civilizacijskih stećevina. Ozbiljnim ljudima postaje sve jasnije da je Crkva potrebna ovome svijetu i da njezino poslanje pa i djelovanje još uvijek nijedna druga ustanova ne može nadoknaditi. Sama Crkva, sa svojom grješnom i tamnom stranom, može biti čak sretna što se otkrivaju njezini grigesi. Ponajprije ih je trebala sa-ma i na vrijeme otkriti te se s njima suočiti i kajati. I njezin utemeljitelj Isus Krist je rekao da ništa nema tajnoga što se neće otkriti. Zato je ovo prilika za čišćenje (katarzu).

Ovoga puta se ne radi o vanjskom napadu na vjeru, Boga i Crkvu, na koji se tijekom povijesti naviklo, i za koji postoje iskušani obrambeni mehanizmi. Ovoga puta se radi o grigesima i grješnicima iznutra, o insajderima, koji nisu zloupotrije-bili samo žrtve, nego i svoje zvanje i povjerenje, i Boga, i vjeru, i sakramente. Stoga je ovo odlična prilika za obnovu i reformu te za novo određivanje pojedinih stajališta i načela, napose na moralnom i socijalnom planu. Drugi Vatikanski sabor potvrđuje to rijećima da Crkva u „svome krilu obuhvaća grješnike. Ona je istodobno sveta i stalno potrebita čišćenja, ona je neprestano na putu pokore i obnavljanja“.

Valja dakle priznati da je Crkva i sveta i grješna, ali da unatoč svim pogreškama i grigesima još ima nezamjenjivu duhovnu i moralnu energiju u ovom svijetu. „Ona ima ne samo gubitnike ili zločince u svojim redovima, kako to neki kritičari žele predstaviti. Crkvi do današnjega dana pripadaju sveci i mnogi hrabri i nepotupljivi junaci svakodnevice... Za sve postoji novi početak, ali ne i jeftina milost“ (K. Lehmann). Na ovu kruz, koju neki smatraju najtežom u posljednjih stotinjak godina, različito reagiraju vjernički naraštaji. Osobito su zbuđeni mladi, koji ionako nerado javno govore o svojoj vjeri, o Bogu, a pogotovo o Crkvi. Mladi se ionako u multikulturalnom društvu općenito nerado izjašnjavaju o svojim vjerskim uvjerenjima. O vjeri i Bogu se uglavnom – šuti. Istodobno su međutim u njemačkim župnim zajednicama upravo proslavljenja brojna slavlja podjele prve pričesti, i to uz dostoјno i zna-kovito sudjelovanje djece i mladih, roditelja, rodbine i prijatelja. U tijeku su tečajevi za primanje sakramenta potvrde, na koje trenutačna kriza također nije ostavila posebno negativne posljedice. Sva planirana hodočašća i susreti mladih, kao i druge ponude za djece i mlade, poput logorovanja u prirodi, provode se i dalje. Svećenici i pastoralni suradnici, kao i vjernici, postali su s pravom osjetljiviji, oprezniji i pozorniji u ophodjenju s djecom i mladima. Ništa manji od-ziv mladih na takve pastoralne programe također je jedna vrsta svjedočenja i povjerenja. Na taj se način pokazuje snaga onoga svetoga i u vjeri i u Crkvi.

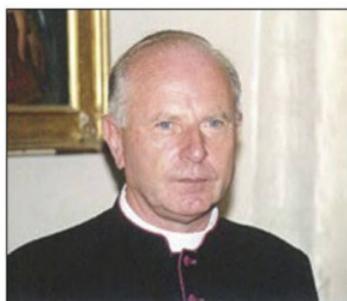
Valja priznati da je Crkva i sveta i grješna, ali da unatoč svim pogreškama i grigesima još ima nezamjenjivu duhovnu i moralnu energiju u ovom svijetu.

„Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta. Tko ustraje do kraja, taj će se spasiti“, govori Isus.

On nije i ne može biti out. Njegova poruka o Bogu koji nas voli i koji prašta raskajanome grješniku, ne može biti out. Njegov cjelokupni koncept življena, a pogotovo njegova žrtva na križu ne mogu biti out. Njegovo sveto ime izbavlja, spašava, otkupljuje. T.G.

Napomena: Molimo u ovom broju pročitajte i prilog na njemačkom jeziku pod naslovom „Von Gott schweigen?“, str. 15.

Mons. Valter Župan, biskup krčki



Roden je 10. kolovoza 1938. godine u Čunskom na otoku Lošinju, od oca Guida i majke Ivke rođ. Hrončić.

Gimnaziju i sjemenište započeo je u Zadru, a završio u Pazinu. Studij teologije također je završio u Pazinu jer je u to vrijeme Visoka teološka škola iz Rijeke bila premještena u Pazin.

Za svećenika Krčke biskupije zaređen je 8. srpnja 1962. godine. Vršio je sljedeće službe: od 1962. do 1970. bio je župni vikar u Malom Lošinju; od 1970. do 1974. župnik i dekan u Omišlju; od 1974. do 1979. župnik i dekan u Cresu; od 1979. do 1989. župnik i dekan u Malom Lošinju; od 1989. do 1997. generalni vikar Krčke biskupije. Imenovan je di-

jecezanskim administratorom Krčke biskupije 6. listopada 1997. godine.

Sveti otac Ivan Pavao II. imenovao ga je krčkim biskupom, 31. siječnja 1998. Za biskupa je zaređen 15. ožujka iste godine u krčkoj katedrali.

Službe u HBK:

- predsjednik Vijeća HBK za obitelj
- član Biskupske komisije HBK za liturgiju
- član Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu.

Izvor: www.hbk.hr

NAGRADNA KRIŽALJKA

Duhovi

Rješenje poslati najkasnije do 24. svibnja

Mariofil Soldo	Ante Peterlić	Ne posjeđovati	Izdati, prokazati	Polumajmuni s Madagaskara	Ivan Slamnig	Rijeka u Zapadnoj Mađarskoj	Austrijska izvještajna agencija	Gradić u Iranu	Čovjek koji upravlja avionom	Aktinij	Želješća alatka	Sumpor	Kazati izjaviti	Pristajanje uz kakav prijedlog
Američki leguan zelene boje		▼											▼	
Blagdan, pedeset i dan nakon Uskrsa											▼		Erbij	
Mamac, mamma						Dvojina Primila je Duha Svetoga								
Spomen silaska Duha Svetoga													Žrtvenik	
Nadnevak	▼					▼	Skupljaju ga pčele ... kao Njivice							
Utrjavavanje								Prepečenac					„Tona“ Lijegalo (o zecu)	
Henrik Ibsen			Iridij											
Kisik		„Gram“ Ozren Depolo		Uzvik: gledaj, vidi Italija Uzvik dozivanja										
Udarac lopte u letu		▼											Galij	
Početna misao													Njemačka	



Uklanjanje pravnih zapreka

Najgore što izbjeglice može pogoditi je da nakon deset i više godina budu vraćeni u zemlju porijekla, premda su se u Njemačkoj prilično integrirali.

Integracija snažno ovisi o zakonodavstvu zemlje doseljenja. Restrikтивni boravišni i socijalni zakoni koji doseljenicima otežavaju boravak i korištenje osnovnih prava, sigurno nisu poticaj za integraciju. Stoga se Njemački Caritas već desetljećima zauzima za integrativni Zakon za strance u kojem ne bi smjelo prevladavati nepovjerenje i odbojnost prema doseljenicima, već bi u njima trebalo gledati nosioce prava i kompetencija. Gotovo sve države svijeta zakonski reguliraju doseljavanje i boravak migranata na svojim područjima. Tako i Njemačka svojim Zakonom o doseljavanju određuje pod kojim uvjetima netko može doseliti i boraviti u Njemačkoj. Iznimku čine državljeni Europske unije koji imaju neograničenu slobodu kretanja na teritoriju cijele Unije. Daljnje iznimke proizlaze iz općih ljudskih prava. Njemačka se u mnogim konvencijama obvezala da će štititi i postivati ljudska prava. Tu posebno spadaju „Opća proklamacija ljudskih prava“, „Europska konvencija o ljudskim pravima“ i „Ženevska konvencija o izbjeglicama“. Ljudskopravne obaveze protežu se na sve lude koji u Njemačkoj žive, bez obzira radi li se o migrantima ili drugima. Međutim ljudska prava ne znače jednaki postupak prema njemačkim državljanima i strancima u svim životnim situacijama.

Je li doseljavanje u Njemačku također ljudsko pravo? Smiju li i migranti koji već godinama borave u Njemačkoj glasovati na komunalnim izborima? Jedinstveni odgovor na ova pitanja još uvijek ne postoji. Pravnici i političari tu još uvijek lome kopljia. Svaka država gleda ponajprije svoje državne interese, a tek onda „važe“ te interese sa interesima onih koji bi željeli doseliti ili već žive u Njemačkoj, a još uvijek nisu njezini građani. Zakonom je npr. regulirano tko i pod kojim uvjetima ima pravo na stjecanje njemačkog državljanstva, a kome se ono pod određenim uvjetima može dati. Njemačka je 2000. godine zakonski regulirala da djeca stranaca rođena na teritoriju Njemačke, pod

određenim uvjetima, rođenjem u Njemačkoj stječu njemačko državljanstvo, s tim da mogu zadržati svoje prijašnje državljanstvo do punoljetnosti kada se moraju odlučiti za samo jedno državljanstvo. Ako to ne učine, gube njemačko državljanstvo.

Pojednostavljenje Zakona za strance

Država koja nizom svojih zakona i odredaba stže i ograničava prava doseljenika, poručuje im da ih ne želi. Zato se ne treba čuditi ako na taj način zaustavlja ili potpuno sprječava proces integracije. Zabranjeno ili otežano spajanje članova obitelji, zabrana rada i kretanja, postavljanje visokih zapreka kod stjecanja državljanstva, ograničeno korištenje zdravstvene zaštite, svakako su čimbenici koji negativno utječu na integraciju migranata. Pravni okviri su temelj za integraciju. Ako su zakoni puni prijetnih sankcija i ne daju jasnou pravnu sigurnost, onda koće proces integracije. Migrant koji nema reguliran siguran boravak, odnosno kojemu se svaki dan može dogoditi da bude protjeran iz Njemačke, nema baš previše volje za integracijom.

Integracija nije samo sudionštvo u gospodarskom, socijalnom i kulturnom, već i u pravnom pogledu. Zakon za strance koji u prvom planu ima zadatak ograničavanja dolaska stranca ili ih čini objektima kontrole i sigurnosti ne može podupirati integraciju. Integrativno pravo za strance moralno bi biti pravo svima razumljivo. Sadašnji Zakon za strance je i nakon reforme 2005. godine još uvijek nepregledan i vrlo komplikiran tako da stranke stavljaju pred velike probleme. Potrebno ga je stoga pojednostaviti. Pravni okvir koji bi posjećivao integraciju morao bi strancima omogućiti i političko sudionstvo na komunalnoj razini, prije svega pravo na komunalne izbore. Time bi stranci mogli utjecati i sami oblikovati život u općini u kojoj žive i time bi se još više integrirali. Posebna tema njemačkog zakonodavstva je Zakon o azilu i obveze

Piše:
Stjepan
Herceg



zaštite izbjeglica. Mnogi Hrvati i Hrvatice kao i drugi građani s područja bivše države su na vlastitoj koži mogli osjetiti odredbe tih zakona. U prvom trenutku oni izgledaju vrlo humani no duljina boravka otežava život bez mnogih prava koja su tim zakonodavstvom svedena na minimum. Najgore što izbjeglice može pogoditi je da nakon deset i više godina budu vraćeni u zemlju porijekla, premda su se u Njemačkoj prilično integrirali, a njihova djeca izvrsno poznaju njemački i pohađaju određene skole.

Njemački Caritas već godinama zahtijeva da se izbjeglicama i prognanicima koji su u Njemačkoj proveli niz godina omogući trajni boravak. U posljednje vrijeme na pritisak Crkve i dobrotvornih ustanova omogućeno je mnogim izbjeglicama koji nadu radno mjesto da mogu trajno ostati. Problemi nastaju kod starijih i bolesnih ljudi koji ne mogu više raditi. Nehumano je takve ljude vraćati u područja u kojima su izloženi životnoj opasnosti i materijalnoj bijedi. Posebno to vrijedi za djecu koja ni kriva ni dužna moraju prekinuti redovan život i preko noći se suočiti s nepoznatim.

Posebni problemi su vezani uz protjerivanje iz Njemačke od čega nije izuzet niti jedan stranac. Tako se može dogoditi da djeca koja su u Njemačkoj rođena i odrasla budu protjerana u njima nepoznatu zemlju. Crkva i njezin Caritas se već desetljećima zalažu, da djeca koja su rođena i odrasla u Njemačkoj ne smiju biti protjerana u nepoznato. Ako su se u Njemačkoj ogriješila o zakone, onda je red da se i resocijaliziraju u njemačkim ustanovama, a ne da padnu na socijalni teret zemlje u kojoj nikada nisu živjeli.

Možda će netko reći da je kritika prema njemačkom zakonodavstvu za strance preoštra. Oni koji su se susretali sa tvrdocom različitih odredba razumijeti će o čemu je riječ. Zemlja koja se konačno nazvala useljeničkom, mora svoje zakone prilagoditi doseljenicima, ako želi da se oni integriraju, što integralno zakonodavstvo zasigurno može pospješiti.

Što je zdravlje?

- Doktore, što je to zdravlje?
- To vam je ono kad vas svaki dan boli nešto drugo!

Slušni uređaj

- Doktore, napokon sam kupio slušni aparat!
- Izvrsno! Nego, kako vaša krasna supruga?
- I to jeftino – samo 270 kuna!

Ljubav

- Lalo, veruješ li u ljubav na prvi pogled?
- Dabome, odgovori Lala. Zar misliš da bih se oženio Sosom da sam je dvaput pogledao?

Vruće u Mostaru

Mate se vradi iz Mostara:

- Moj Šime, puno je vruće u onom Mostaru, četre'set u ladu!
- Kažeš, četre'set?! A što, onda – odaš po ladu!?

Glava

- Kud ćeš, Haso?
- Tražim po cijelome gradu da mi daju nešto za glavu!
- A kolko misliš dobit za nju?

Trgovci

Svađala se tri trgovca ko ima bolji promet:

Prvi: – Čovječe jučer sam prodao dva auta, najviše dosad!

Drugi: – Jučer sam prodao tri tone krumpira, nikad toliko!!!

Treći: – A ja sam jučer prodao policijacu sat s kukavicom!!!

Prvi i drugi: – Pa što?

Treći: – Uvalio sam mu i 200 kilo hrane za kukavicu!!!

Rođendanske zabave za djecu

Ako ste se odlučili organizirati rođendansku zabavu za djecu, prvi korak je da osmislite temu rođendana. Razmislite o hobijima i interesima vašeg djeteta, možete ga čak i otvoreno pitati što želi.

Razgovarajte sa djetetom i napravite popis gostiju barem tjedan dana unaprijed kako biste barem okvirno znali koliko ćete imati gostiju i što sve možete očekivati.

Napravite popis zadataka koje morate napraviti kako poslije u gužvi ne biste zaboravili nešto prično važno za cijeli ugodaj i izbjegli trčanje u zadnji tren u trgovine.

Iako želite da vaše dijete ima najbolji rođendan, to ne znači da morate na njega potrošiti cijelo bogatstvo. Odvojite malo više vremena za kupovinu kako biste mogli potražiti nešto jeftinije ukrase sa glavnim likom crtića kojeg vaše dijete svakdan gleda. Npr. plastični tanjuri i čaše su nešto jeftiniji od transparenta.



Nemojte zaboraviti fotografirati slavljenika i djecu. To su uspomene koje im ostaju i koje svi vole ponijeti kući.

Pokušajte biti jednostavni, komplikiranje će vam stvoriti samo pritisak.

Većina roditelja vole djecu dovesti na gotovo, no, bit će puno zanimljivije ako slavljenika uključite u organiziranje.

COVERmagazin.com

Pašta i fažoј

Sastojci za 6 osoba:

400 g graha, 4 žlice ulja, 100 g suhe slanine, 1 glavica luka, lovoroš list, 1 Mesna kokka Podravka, 250 g kratke tjestenine, sol, 1 žlica Dvostrukog koncentrata rajčica Podravka, papar, 2 češnja, češnjaka, peršin i celer list.

Priprema:

Namočeni grah malo prokuhajte, ocijedite ga i stavite ponovo kuhati. U međuvremenu, u tavi na ulju popecite nasjeckanu slaninu i luk, pa sve umiješajte u napola kuhanu grah. Dodajte lovoroš list, list celer-a, mesnu kocku i tjesteninu. Dobro promiješajte, po potrebi dolijte vode i ostavite lagano kuhati dok sve ne omekša. Pred kraj malo posolite, umiješajte koncentrat rajčice, papar, nasjekani češnjak i peršin.

Posluživanje:

Poslužite toplo s domaćim kruhom.



Savjet: Tjestenina se može kuhati posebno, ali je tada treba umiješati u grah koji je već potpuno kuhan.

Izvor: www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

S	U	S	T	A	V	N	O	S	T	□	P	O	L
U	S	K	R	S	N	A	S	V	I	J	E	Ć	A
B	A	R	K	A	□	U	T	I	K	А	Č	□	T
O	□	B	A	□	A	M	A	T	□	B	A	R	E
T	U	□	L	O	V	□	N	A	P	U	T	A	K
A	S	P	I	K	E	Č	□	T	S	□	A	R	A
□	K	A	Š	A	T	A	V	A	□	T	A	R	A
T	R	U	T	□	R	AR	A	R	A	□	K	I	R
A	S	K	E	T	R	A	R	A	R	□	K	I	R

Nagrađena: Marijana Tolić, Rüsselsheim

19. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

**HEUSENSTAMM:
PRVI HRVATSKI DJEČJI
FOLKLORNI FESTIVAL –
24.4.2010.**



**HKZ Schwenningen:
Dječje igre iz Slavonije**



**HKM Main-Taunus/Hochtaunus:
„Ajd' na livo“, „Žita“,
„Nebesko kolo“ – kola iz Slavonije**



**HKZ Filderstadt:
„Srdim se dušo“,
„Rokoko“, „Momačko kolo“ –
Bunjevački plesovi**



**HKM Oberhausen/
Mülheim an der Ruhr:
Slavonsko kolo**



HKM Mainz: Pjesme i kola iz Slavonije



**HKM Darmstadt:
„Dere“ – Slavonsko kolo**



Voditeljica programa
Kristina Kovačević s malenima



Predstavnici skupina nakon dodjele zlatnih medalja



HKM Düsseldorf: Slavonsko kolo

HKZ Reutlingen:
„Momak siromak“, „Ajđ' na livo“, „Mista“, –
pjesme i kola brodsko-posavskog kraja

19. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL 1. hrvatski dječji folklorni festival Heusenstamm, 24. 4. 2010.



HKM Köln: Dječje igre i Slavonsko kolo

HKZ Stuttgart-Bad Cannstatt:
„Jaši baba dorata“ –
kolo iz okolice Slavonskog Broda



HKM Wuppertal: Medimurski plesovi



HKZ: Sindelfingen: Slavonska kola



HKM Offenbach: Prigorski plesovi